

Week 1

Dag 1

Auteur: Paul van der Laan
Dag: woensdag 26 februari 2020
Weekthema: Gerechtigheid
Dagthema: Gerechtigheid is een offer

UIT DE BIJBEL - Spreuken 21:3

*Gerechtigheid en recht te doen
is voor de HEERE verkieslijker dan een offer.*

Een offer brengen impliceert dat het iets van je vraagt of dat het je iets kost. Gerechtigheid komt ook niet tot stand, zonder dat er een prijs voor moet worden betaald. In het Nederlandse woord gerechtigheid vind je het woord 'recht'. Door gerechtigheid wordt dat wat krom is getrokken in Gods schepping weer 'recht' en wordt er 'recht' gedaan. Dat mag best wat kosten.

UIT HET LEVEN

Bent u wel eens in een synagoge geweest? Als u daar op een sjabbat-viering geweest bent, dan zal het u wellicht opgevallen zijn, dat er tijdens de viering geen collecte wordt gehouden. Dat mag in het Joodse denken ook niet. De sjabbat is toegewijd aan God en dan past het niet om met geld bezig te zijn. Als je een gift geeft, dan is het de bedoeling dat je dat gedurende de week doet. Je kunt dan, als je wilt anoniem, een gift achterlaten in een vaak onopvallend collectebusje, waar altijd in het Hebreeuws: *Tzedakah* op staat (zie afbeelding). Weet u wat *Tzedakah* betekent? Het is het

Hebreeuwse woord voor gerechtigheid! Ook in de tekst van vandaag. Als u een gift geeft, dan is het de bedoeling dat Gods gerechtigheid hierdoor tot uiting komt. Dan worden scheef getrokken verhoudingen weer recht gezet. Als je zo je geld gebruikt, dan wordt het een zegen en geen vloek.

UITSPRAAK

Tzedakah is gelijk aan alle andere geboden tezamen.
Bron: Talmud - Baba Batra 9a

UITDAGING

Wij zijn niet alleen verantwoordelijk om te geven vanuit hetgeen ons is toevertrouwd, maar moeten ook nadenken aan wie of wat wij geven. Neem je voor om in de toekomst altijd af te wegen of je gift bijdraagt aan het uitdragen van Gods gerechtigheid.

Dag 2

Auteur: Paul van der Laan
Dag: donderdag 27 februari 2020
Weekthema: Gerechtigheid
Dagthema: Voorspoedig zaken doen

UIT DE BIJBEL - Psalm 112: 5-9

*Goed gaat het een man die zich ontfermt en uitleent,
hij behartigt zijn zaken volgens het recht.
Voorzeker, hij zal voor eeuwig niet wankelen,
de rechtvaardige zal eeuwig in gedachtenis blijven.
Hij zal voor geen kwaad gerucht vrezen,
zijn hart is standvastig, hij vertrouwt op de HEERE.
Zijn hart wordt ondersteund, hij zal niet bevreesd zijn,
totdat hij de val van zijn tegenstanders ziet.
Hij deelt mild uit, hij geeft aan de armen,
zijn gerechtigheid houdt voor eeuwig stand,
zijn hoorn zal met eer opgeheven worden.*

Het nastreven van gerechtigheid resulteert volgens deze psalm niet alleen in (zakelijk) succes, maar zal ook respect afdwingen. In dit gedeelte zien wij drie belangrijke opeenvolgende principes: Wijsheid (vs. 5), Standvastigheid (vs. 6-8), Eer (vs. 9). Paulus citeert het laatstgenoemde vers in zijn tweede brief aan de gemeente te Korinte (2 Korintiërs 9:9).

UIT HET LEVEN

Zie interview met David en Barbara Green op You-tube : Ctrl + klik op foto of op: <https://youtu.be/FwES0lpSjgA>

David Green (geboren 1941) is een Amerikaanse zakenman en de oprichter van Hobby Lobby, een keten van 'art & crafts' winkels, met meer dan 850 vestigingen in de Verenigde Staten. Samen met zijn vrouw Barbara probeert David zijn bedrijf te runnen op basis van Bijbelse principes. Hun winkels zijn bijvoorbeeld op zondag gesloten, wat zeer ongebruikelijk is in de Verenigde Staten, en hun minimumloon van € 15,70 per uur stijgt ver uit boven de nationale norm van € 7,50 per uur. Inmiddels is David Green de grootste donateur binnen de Evangelische wereld en geeft hij de helft van zijn winst weg aan evangelische bedieningen. Hij is een levend voorbeeld, dat eerlijk zaken doen en winst maken mogelijk is. Zo draagt hij bij aan het zichtbaar maken van Gods gerechtigheid in onze tijd en illustreert hij de Bijbeltekst van vandaag.

UITSPRAAK

Als we een omzet draaien van \$ 1,5 miljard, maar niet iemands leven voor de eeuwigheid veranderen, wat dan nog?

Bron: David Green in: Suzanne Jordan Brown, The Modest Billionaire, *Charisma*,

<https://www.charismamag.com/life/business-finance/1476-the-modest-billionaire>

UITDAGING

Zeker, niet iedereen die zijn bedrijf probeert te runnen op Bijbelse principes zal even succesvol zijn als David Green. Toch is het een aardige exercitie om vinkjes, vraagtekens en minnetjes te zetten bij de regels in bovengenoemde psalm. Een vinkje als het op jou van toepassing is, een vraagteken als je het niet zeker weet en een min-streepje als het niet op jouw leven van toepassing is. Wat kun je er aan doen, zodat de min-streepjes een vinkje worden?

Dag 3

Auteur: Paul van der Laan
Dag: vrijdag 28 februari 2020
Weekthema: Gerechtigheid
Dagthema: Een gram gerechtigheid weegt zwaar

UIT DE BIJBEL - Spreuken 16:8

*Beter is een weinig met gerechtigheid,
dan een veelheid aan inkomsten zonder recht.*

Koning Salomo, die dit vers mogelijk geschreven heeft, mocht baden in heel veel luxe en weelde (1 Koningen 10:14-28). Hij ontving elk jaar van zijn regering, die veertig jaar duurde, meer dan één miljard Euro aan kostbare metalen. Salomo beseftte echter dat geld pas werkelijk waarde heeft als het eerlijk en rechtmatig verkregen is.

UIT HET LEVEN

Laat ik eerlijk zijn. Het deprimeert mij om door een arme, verpauperde wijk te lopen. Het maakt niet uit of dat nu ergens in Afrika, in India of in een 'zwarte' wijk in Washington D.C. in de Verenigde Staten is. Aan die verwaarloosde grijze betonflats in het voormalige Oostblok kan ik mij ook mateloos ergeren. Zelf ben ik in relatieve armoede opgegroeid in de Amsterdamse Jordaan, dus ik ken uit eigen ervaring dat gevoel van berusting en uitzichtloosheid als je zelf in een dergelijke situatie verkeert. Hoewel mijn inkomen nu in de Nederlandse context bescheiden is te noemen, voel ik mij behoorlijk schuldig als ik met dergelijke armoede wordt geconfronteerd. Het besef dat het om zovelen gaat, geeft mij een gevoel van machteloosheid. Ik weet het: één druppel op een gloeiende plaat geeft verkoeling, maar hoe veranderen we het structureel? Is het rechtvaardig dat ik zo'n overvloed heb en anderen zo veel tekort? Wat is Gods meetlat in deze? Lastige vragen, die wij ons moeten blijven stellen. En dat gevoel van schuld? Zou dat het werk van de heilige Geest in mij zijn, die duidelijk maakt wat zonde, gerechtigheid en oordeel is? (Johannes 16:9)

UITSPRAAK

Geld is een vreselijke meester, maar een uitstekende dienaar.

Bron: P.T. Barnum (Amerikaans circusuitbater, 1810-1891)

UITDAGING

Pak eens een biljet van vijftig euro uit je portemonnee.

Wat is het waard als?

1. Je er boodschappen voor koopt?
2. Je het weggeeft aan iemand die behoeftig is?
3. Je het goed belegt?
4. Je het in je la stopt als reserve voor als je het echt nodig hebt?
5. Je er een wees in een derdewereldland één maand mee onderhoudt?
6. Je er een zendingsproject mee ondersteunt?
7. Je er een staatslot voor koopt?

Wat ga je er nu mee doen?

Dag 4

Auteur: Paul van der Laan
Dag: zaterdag 29 februari 2020
Weekthema: Gerechtigheid
Dagthema: Uitzien naar een rijk van gerechtigheid

UIT DE BIJBEL - 2 Petrus 3:13

Wij verwachten echter naar zijn belofte nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, waar gerechtigheid woont.

De vraag wanneer het moment van de wederkomst van Christus zal plaatsvinden houdt de christenen al bijna twintig eeuwen bezig. Uit dit hoofdstuk blijkt dat men ook in de tijd van de apostelen, al de vraag stelde: “Waar is de belofte van Zijn komst?” (vs. 4). Juist omdat wij de dag van Zijn wederkomst niet weten, moeten wij er elk moment naar uitzien en er klaar voor zijn. Daarbij zien wij niet uit naar het oordeel, maar naar een vernieuwing van Gods schepping waar gerechtigheid woont.

UIT HET LEVEN

We leven in een maatschappij waar onze wensen het liefst vandaag nog moeten worden ingelost. In de literatuur is de laatste jaren veel geschreven over de voordelen van de zogenaamde “delayed gratification”. Hiermee wordt kortweg bedoeld: je verzetten tegen een kleinere, maar onmiddellijke beloning om later een grotere of meer duurzame beloning te ontvangen. Dit resulteert in een gelukkiger en meer voldaan leven. Toch blijkt uit vele onderzoeken, dat mensen in de praktijk bijna altijd kiezen voor de onmiddellijke beloning. Mijn verzuchting in de meditatie van gisteren, vindt balans in de vaste overtuiging dat er een dag aanstaande is dat wij allen in gerechtigheid zullen wonen. In het Nieuwe Testament zien wij een voortdurende spanning tussen ‘Het koninkrijk Gods dat gekomen is’ en ‘Het Koninkrijk Gods dat niet vervuld is’. De evangelische theoloog George Eldon Ladd heeft dat thema in zijn *Theology of the New Testament* tot in detail uitgewerkt. Het is de opdracht van de Nieuwtestamentische gemeente en de individuele gelovige om nu al te leven vanuit wat in de toekomst voor ons in het verschiet ligt. Hebrëeën 6:5 noemt dat ‘proeven van de krachten van de komende wereld’. Laten wij in onze tijd daarom al tonen wat het betekent om in gerechtigheid te wonen. Al is het nog niet volkomen vervuld, we proberen het met Gods kracht nu al voor te leven. In de vaste hoop dat gerechtigheid in de toekomstige nieuwe hemel en aarde even vanzelfsprekend zal zijn als de zuurstof die wij nu inademen. Dan mogen we in het hier en nu al de vruchten plukken van onze uitgestelde beloning.

UITSPRAAK

De Bijbelse definitie van hoop is ‘vertrouwensvolle verwachting’.

Bron: <https://www.gotquestions.org/hope-Bible.html>

UITDAGING

Probeer zelf eens de voordelen te ontdekken van ‘uitgestelde beloning’. Bedenk eens iets wat je heel graag wilt doen, maar dat nu te kostbaar is om te doen. Leg daar elke maand een bedrag voor opzij tot je wel het benodigde budget hebt

verzameld. Ga er beslist geen geld voor lenen. Je zult merken hoeveel voldoening het geeft als je je doel hebt bereikt. En .... elke maand kom je er dichterbij. Dat geeft al veel voorpret.

Week 2

Dag 5

Auteur: Paul van der Laan
Dag: maandag 2 maart 2020
Weekthema: God liefhebben boven alles
Dagthema: Tien geboden - een twee-éénheid

UIT DE BIJBEL - Lukas 10:25-28

En zie, een wetgeleerde stond op om Hem te verzoeken, en zei: Meester, wat moet ik doen om het eeuwige leven te beërven? En Hij zei tegen hem: Wat staat er in de Wet geschreven? Wat leest u daar? Hij antwoordde en zei: U zult de Heere, uw God, liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel, met heel uw kracht en met heel uw verstand, en uw naaste als uzelf. Hij zei tegen hem: U hebt juist geantwoord. Doe dat en u zult leven.

De wetgeleerde citeert hier wat in zijn tijd beschouwd werd als een samenvatting van de tien geboden aan de hand van twee citaten uit de wet. Het eerste citaat uit Deuteronomium 6:5 (God liefhebben boven alles) werd beschouwd als de eerste tafel dus de eerste vijf geboden en het tweede citaat uit Leviticus 19:18b (je naaste liefhebben als jezelf) stonden voor de tweede tafel dus gebod 6 tot en met 10. Het tweede gebod is de uitwerking van het eerste gebod of, zoals Jezus zegt hieraan gelijk (Markus 12:31).

UIT HET LEVEN

Op 31 juli 2001 wordt een granieten monument van ruim 2.300 kilo geplaatst op een centrale plaats in het hooggerechtshof gebouw van de staat Alabama. Het monument dat verwijst naar de Bijbelse tien geboden is daar geplaatst door de opperrechter Roy Moore, die de tien geboden als het morele fundament van de Amerikaanse

wetgeving beschouwt. Het duurt niet lang of de plaatsing van het monument wordt juridisch aangevallen, omdat een aantal advocaten van mening is, dat dit in tegenspraak is met de vastgelegde scheiding tussen kerk en staat. Uiteindelijk moet het monument verdwijnen, hetgeen na veel juridisch getouwtrek op 27 augustus 2003 daadwerkelijk gebeurt (zie afbeelding). Wat mij stoort in dit proces is dat de tien geboden hier worden behandeld als onderdeel van de kerk. Zelf beschouw ik de tien geboden liever als een universele handleiding voor een menswaardig leven. Het is van toepassing voor elk mens, ongeacht van welk geslacht men is, welke seksuele geaardheid men heeft, van welk ras men afstamt of welke huidskleur men draagt. Het doet er zelfs niet toe of men al dan niet gelooft in een schepper. Als ik bijvoorbeeld een wasmachine koop, dan is er een handleiding bij van de maker. Die weet hoe dit apparaat gemaakt is en wat ik moet doen als het niet meer werkt. Zo heeft God, onze schepper, in de tien geboden beschreven hoe wij dienen te leven. Het is zeker geen checklist of wij al dan niet in de hemel komen; daarvoor schieten wij allen tekort (Romeinen 3:23). Daarom

pleit ik er voor om de tien geboden niet te beschouwen als iets dat wij gelovigen bezitten en waar alleen wij ons aan hebben te houden, maar als een unieke beschrijving hoe ieder mens bedoeld is. Dan kunnen er niet genoeg monumenten zijn, om ons daar aan te herinneren.

UITSPRAAK

De 10 geboden zijn voor de ongelovigen een stok om mee te slaan en voor de gelovigen een stok om mee te gaan.

Bron: Maarten Luther (1483-1546)

UITDAGING

Anders dan in de Bijbelse opsomming van de tien geboden (Exodus 20:3-17 en Deuteronomium 5:7-21) staat in de genoemde samenvatting de liefde centraal. Liefde naar God en van daaruit naar onze naaste. Probeer voortaan de geboden te vervullen vanuit de motivatie van de liefde en niet om aan de eis van God te voldoen. Bijvoorbeeld: Gods naam niet ijdel gebruiken, omdat je van Hem houdt en Hem respecteert.

Dag 6

Auteur: Peter Briscoe
Dag: dinsdag 3 maart 2020
Weekthema: God liefhebben boven alles
Dagthema: Eerste gebod, God alleen

UIT DE BIJBEL - Exodus 20:2-3

Ik ben de HEERE, uw God, Die u uit het land Egypte, uit het slavenhuis, geleid heeft.

U zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.

UIT HET LEVEN

Als we het over onze economie hebben, lijkt het belangrijkste onderwerp altijd 'koopkracht' te zijn. Koopkracht is wat ons ertoe brengt om politieke partijen te steunen of te verwerpen. Het is de belangrijkste indicator voor het welzijn in onze huidige samenleving. Geld is neutraal: het is van zichzelf noch goed, noch slecht. Geld werkt als een vergrootglas. Het onthult en accentueert het karakter. Voor een probleemdrinker creëert geld meer dronkenschap. Geld kan onzekere mensen angstig maken. Ongedisciplineerde mensen zullen snel geldgebrek lijden. In de handen van zorgzame en vrijgevige mensen, zal het resulteren in liefdadigheid.

Achter geld schuilt een macht en velen van ons leven onder de duim van die dictatoriale heerschappij. Jezus ontmaskerde een valse god achter geld, die hij 'mammon' noemde. "Niemand kan twee meesters dienen, want of hij zal de een haten en de ander liefhebben, of hij zal toegewijd zijn aan de een en de ander verachten. Je kunt niet zowel God als mammon dienen." (Matteüs 6:24)

Als zakenman heb ik deze macht achter het geld ervaren. Banken oefenen een enorme macht uit bij het verstrekken van krediet en klanten oefenen macht uit door een leverancier uit te buiten of zelfs hun rekeningen niet op tijd te betalen. We hebben veel voorbeelden gezien van corrupte zakenmensen en politici die financiële macht uitoefenen om contracten binnen te halen, om steekpenningen te vragen en werknemers te manipuleren. Op persoonlijk vlak werkt mammon op subtiele wijze, waarbij hij ons verleidt om dingen te kopen die we ons niet kunnen veroorloven, met de belofte dat deze nieuwe aankoop ons veel voldoening zal geven. Uit ervaring weet ik dat deze tevredenheid niet lang duurt. De nieuwigheid slijt snel.

Het woord dat Jezus gebruikte om deze kracht te beschrijven, mammon, is afgeleid van een woord dat betekent 'op wie ik vertrouw'. Jezus onthult dat mammon de macht van het geld gebruikt om mensen te verleiden, en te controleren op een manier die haaks staat op Gods wegen.

UITSPRAAK

De invloedrijke atheïstische filosoof Nietzsche zei: *"Wat ooit werd gedaan voor de liefde van God, wordt nu gedaan voor de liefde voor het geld; dat is voor de liefde voor datgene wat nu het hoogste gevoel van macht en een goed geweten geeft."*

UITDAGING

Mammon strijdt om onze toewijding. Jezus vraagt ons te kiezen, Gods wegen of de

wegen van mammon. Het gebruik van geld via Gods weg zal leiden tot vrede, liefde, vreugde, tevredenheid en vervulling. Mammon's manier zal leiden tot stress, angst, manipulatie en hebzucht. Wat ga je kiezen?

Dag 7

Auteur: Leo de Vos
Dag: woensdag 4 maart 2020
Weekthema: God liefhebben boven alles
Dagthema: Tweede gebod: Niet in een beeld te vangen

UIT DE BIJBEL - Exodus 20:4-6

U zult voor uzelf geen beeld maken, geen enkele afbeelding van wat boven in de hemel, of beneden op de aarde of in het water onder de aarde is. U zult zich daarvoor niet neerbuigen, en die niet dienen, want Ik, de HEERE, uw God, ben een na-ijverig God, Die de misdaad van de vaders vergelddt aan de kinderen, aan het derde en vierde geslacht van hen die Mij haten, maar Die barmhartigheid doet aan duizenden van hen die Mij liefhebben en Mijn geboden in acht nemen.

Dit tweede van de Tien Geboden verbiedt niet het maken van afbeeldingen maar het buigen voor die beelden en het dienen ervan. Dat mag niet omdat dat overlopen betekent. God ging een duurzame overeenkomst aan met zijn volk. Aanbidding van beelden is een regelrechte schending van dat akkoord. Dat laat God niet zomaar passeren.

UIT HET LEVEN

Een vrouw die ik kende wilde emigreren met haar gezin. Maar, zo zei ze, niet zonder Gods toestemming. Dus wachtte ze. En wachtte ze. Toen er geen bericht van Boven kwam, emigreerde ze alsnog, licht gedesillusioneerd. Hier in Exodus 20 staat een tekst waar we niet goed mee uit de voeten kunnen. Wat hebben wij nou met beelden? Daar gaan we toch niet voor op onze knieën? Nou... eigenlijk wel, en dan wil ik het niet zozeer hebben over het bekende rijtje van geld, seks, drugs en carrière. Dat past meer onder het Eerste Gebod, dat gaat over afgoden. Voor het Tweede Gebod ligt het wat subtieler. Daaronder vallen vooral zelf gefabriceerde godsbeelden waarvan we denken dat het God is. Zulke beelden verzint iedereen, daar wil ik zelf ook niet onderuit glippen.

Dat emigratieverhaal geeft er een mooi voorbeeld van. God is voor die vrouw laten we zeggen de *Directeur van het Leven* die onder alles zijn krabbel moet zetten. En zo zijn er talloze voorstellingen van God die op zijn best maar een klein onderdeel van hem laten zien. God als bevelende *Generaal*, als bedienende *Ober*, als gulle *Supersinterklaas*, als werkloze *Toeschouwer*, als consequente *Computer*. Probeer die voorbeelden zelf eens concreet in te vullen. Je kunt ze bij de mensen om je heen herkennen. Soms heeft iemand een vreselijke sculptuur gebeeldhouwd en bukt daarna zijn leven lang voor die *Despoot*. Soms doet iemand business met zijn zelfgeboetseerde *Zakenrelatie*: 'Als ik nou in ieder geval goed ben voor mijn naaste, moet U mij zegenen!'. Maar God is altijd méér. Hij is niet in één beeld te vangen. Daarom biedt ook de Bijbel ons vele godsbeelden: *Schepper, Vader, Echtgenoot, Herder, Eeuwige, Alfa en Omega, Aanwezige, Barmhartige, Rots, Schuilplaats* en meer. Het is aan te raden om al die aangeboden beelden te combineren en te luisteren naar wat ze ons vertellen. Dat maakt onze voorstelling van God evenwichtiger. We komen dan dicht bij het hart van God en zien dan pas goed hoezeer Hij onze liefde waard is.

UITSPRAAK

“Identificeer God niet te snel met jouw godsbeeld.”

UITDAGING

Ga eens na op welke verschillende manieren jij in je leven over God gedacht hebt. Probeer voor jezelf te omschrijven welke godsbeelden je uit de ruwe rots van je herinnering terug kunt halen.

Dag 8

Auteur: Joop Gankema
Dag: donderdag 5 maart 2020
Weekthema: God liefhebben boven alles
Dagthema: Derde gebod: Hou Zijn naam in ere

UIT DE BIJBEL - Exodus 20:7

Misbruik de naam van de Heer, uw God, niet, want wie zijn naam misbruikt laat Hij niet vrijuit gaan.

Mozes benadrukt hier in dit hoofdstuk nogmaals dat we de naam van onze Heer met respect dienen te hanteren. Met name in deze tijd waarin autoriteit en gezag onder vuur ligt, moet dat jou en mij tot nadenken stemmen.

UIT HET LEVEN

Graag wil ik een voorval uit mijn eigen leven met u delen. Wil en ik hebben er altijd naar gestreefd om in al onze financiën transparant te zijn en in overeenstemming met de principes van God. Nog niet zolang geleden werden we geconfronteerd met iets wat bij ons kapot ging. We vroegen een bedrijf om een offerte en daar kwam een bedrag uit dat ver boven ons budget uitging. We spraken daarover met de betreffende firma en de directeur gaf aan dat, wanneer we het contant zouden afrekenen, de BTW niet berekend zou worden. Het bedrag kwam daardoor wel binnen het bereik van ons budget. Wat was het aanlokkelijk om daar dankbaar gebruik van te maken, maar we realiseerden ons ook dat alles wat we in de jaren van ons huwelijk aan christelijke financiële integriteit hadden opgebouwd in één klap teniet zou worden gedaan. We hebben de man bedankt voor het genereuze aanbod, maar gaven aan graag een factuur met BTW te willen ontvangen. Uiteindelijk deed het bedrijf een extra stap en kwam de rekening veel lager uit dan de oorspronkelijke offerte. Als we dan kijken naar het stukje dat we hebben gelezen, dan gaat het niet zozeer over het *verkeerd* gebruiken van de naam van de Heer, maar de Bijbel spreekt luid en duidelijk over *misbruik*. We kunnen ons allemaal wel voorstellen, wat het verkeerde gebruik van zijn naam inhoudt. Woorden die we er, zonder er bij na te denken, uitgooien, of nog erger: de naam gebruiken in ongepaste krachttermen. Ik denk niet dat dit de kern is, wat hier wordt bedoeld. Op het moment dat wij er voor kiezen om Jezus in ons leven toe te laten en Hem de autoriteit daar over geven, dan dragen wij zijn naam. We zijn op dat moment ambassadeurs van Zijn koninkrijk en dat schept verantwoordelijkheid. We dragen als het ware de principes en de normen en waarden van dat koninkrijk uit in en door ons leven.

UITSPRAAK

“Hier sta ik, ik kan niet anders”

Maarten Luther, Worms 18 april 1521

Wanneer we oprecht willen leven volgens de normen en waarden van God dan komen er momenten dat we moeten zeggen: Ik kan niet anders, dit is wat God wil.

UITDAGING

Wanneer wij de naam van Christus in ons leven werkelijk willen uitdragen en dat

niet in onze eigen kracht doen, dan zullen we evenals Luther moeten kiezen tussen Gods wil doen en gehoorzamen, of de stem van Hem in ons leven negeren en daarmee schade oplopen aan onze ziel. Maak nu de keus om een ambassadeur van Christus te zijn. In alles wat je zegt en doet vertegenwoordig je Hem!

Dag 9

Auteur: Leo de Vos
Dag: vrijdag 6 maart 2020
Weekthema: God liefhebben boven alles
Dagthema: Vierde gebod: Balans in je werkritme

UIT DE BIJBEL - Exodus 20:8-11

Gedenk de sabbatdag, dat u die heiligt. Zes dagen zult u arbeiden en al uw werk doen, maar de zevende dag is de sabbat van de HEERE, uw God. Dan zult u geen enkel werk doen, u, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw slaaf, noch uw slavin, noch uw vee, noch uw vreemdeling die binnen uw poorten is. Want in zes dagen heeft de HEERE de hemel en de aarde gemaakt, de zee, en al wat erin is, en Hij rustte op de zevende dag. Daarom zegende de HEERE de sabbatdag, en heiligde die.

In deze tekst gaat het niet zozeer om een dag die je aan God moet toewijden. Het gaat om rust. Sabbat betekent ophouden. Je mag je werk stopzetten, en je mag ook niemand dwingen door te werken. Dat was een opluchting voor het slavenvolk van Egypte dat nooit rust kreeg!

UIT HET LEVEN

De president van Zwoegië zag hoe zijn volk zich dag in dag uit afpeigerde en besloot een werkloze Uitlaatdag in te stellen. Eens in de zeven dagen zo'n uidee, dat vond hij een goed idee. De mensen beleefden de uidee week na week uitzinnig van plezier. De wallen onder hun ogen verdwenen en de president glimlachte tevreden. Hij genoot zelf ook van zijn uidee. Maar na jaren was de nieuwigheid eraf voor de mensen. De uidee werd gewoon, daarna saai, later vervelend en tenslotte een kwelling. Er kwam een actiegroep voor afschaffing, maar de meerderheid verdedigde de uidee met grof geweld. Men duwde de Rustwet door het parlement en een volksmilitie zag toe op naleving. De president zuchtte gelaten. Hij zag op zijn uidee door het raam dat zijn dahlia's bijna werden verstikt door onkruid. 'Hoe symbolisch!' dacht hij toen hij met een schoffeltje zijn tuin in liep om lekker aan de slag te gaan. Een patrouille zag de president daar zitten op zijn knieën, nam hem gevangen, paste standrecht toe en onthoofde hem. Op een zwoegdag.

Dit verhaal dat ik ooit ergens tegenkwam en bewerkte, toont een eigenaardig menselijke trekje: de neiging om alles wat God ons geeft om ons leven te verrijken, te veranderen in dogma's en wetten die ons leven verarmen. We zeggen: 'Tien Geboden' maar er staat in het Hebreeuws 'Tien Woorden'. Thora betekent niet Wet maar Onderricht. Zo is ook de sabbat als gunst verworden tot een wetsartikel en moet een lifestyle magazine ons tegenwoordig met anti-verveeltips redden van een saaie zondagmiddag. <https://www.ze.nl/artikel/210768-anti-verveeltips-zo-voorkom-je-een-saaie-zondagmiddag->. Maar de sabbat is Gods geste aan ons, een bemoediging om de kunst van het ophouden te beoefenen. De Trappisten doen dat zeven keer per dag als zij hun werkzaamheden onderbreken om naar de diensten te gaan. Daarmee breng je orde en evenwicht in je werkritme, en ook in je hoofd, in de spanning van je maagspier, in je zelfbeheersing en in de omgang met medezwoegers.

UITSPRAAK

Markus 2:27 “En Jezus zei tegen hen: De sabbat is gemaakt ter wille van de mens, niet de mens ter wille van de sabbat.”

UITDAGING

Als je aan een lange klus zit te werken, onderbreek die dan bewust enkele malen, met even relaxen, een wandeling, een telefoontje waar je iemand mee verrast of andere leuke dingen. Doe dit regelmatig met lange klussen.

Word je voortdurend opgejaagd door een werkgever, neem dan een hele sabbat de tijd om je samen met je partner af te vragen hoe groot de impact daarvan is op je leven, je gezin en je gezondheid.

Dag 10

Auteur: Leo de Vos
Dag: zaterdag 7 maart 2020
Weekthema: God liefhebben boven alles
Dagthema: Zorg voor je ouders

UIT DE BIJBEL - Exodus 20:12

Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land dat de HEERE, uw God, u geeft.

Dit is het eerste gebod waar een belofte aan vastzit, zegt Paulus (Efeziërs 6:2).

UIT HET LEVEN

C.S. Lewis verdedigde eens de stelling dat er universele morele wetten bestaan. Hij gebruikte als voorbeeld de eerbied voor ouders en ouderen in het algemeen die je in alle bekende culturen op aarde terugvindt. Het is een loyaliteit die kennelijk als vanzelf uit het familieverband voortkomt. Die achting lijkt nog vrij algemeen te bestaan. Ik weet niet of het de werkelijkheid weerspiegelt, maar het valt mij op in Amerikaanse films en series hoe voorkomend de houding tegenover ouders is, zelfs als er conflicten zijn. Dat valt me in Nederland minder op, maar dat kan liggen aan het cultuurverschil. Wij dragen onze eerbied minder uit en zeggen ook niet om de haverklap 'I love you' tegen elkaar. Wel doen bij ons zo'n vier miljoen mensen aan mantelzorg, voor het grootste deel aan ouders of schoonouders. Dat ziet er toch wel indrukwekkend uit, en als de last niet te zwaar is voor de zorgverleners, worden die er gelukkiger van heeft men vastgesteld.

Het is opvallend dat er in de Tien Geboden, de Grondregel voor het menselijk bestaan een aparte plek wordt gereserveerd voor één bepaalde groep mensen: de ouders. Waarom? Ik denk omdat de ouders 'als God' zijn voor het nageslacht. Bij hen ligt alle gezag, verantwoordelijkheid en kennis die vanuit God in hen doorvloeit naar de volgende generatie. Zij hebben de taak zich met hun hele hebben en houwen in te zetten voor hun kinderen.

2 Korinthiërs 12:14 *"De kinderen moeten immers geen schatten verzamelen voor de ouders, maar de ouders voor de kinderen."*

Het is dan ook verschrikkelijk als een vader zich aan zijn kinderen vergrijpt en de moeder dat toelaat. Voor mensen, die dat is overkomen, is het ouderbeeld van God voorgoed bedorven. Maar de opdracht van betrokkenheid door de kinderen blijft, zelfs al valt dat niet mee omdat ouders ook falende mensen zijn. We krijgen daarom een extra stimulans mee om hen in ere te houden: de belofte van een langer leven op de plek waar we wonen.

UITSPRAAK

"Heb respect voor je ouders, straks ben je er zelf één."

UITDAGING

Vraag je ouders eens hoe zij tegenover hun ouders stonden toen ze nog kinderen waren.

Week 3

Dag 11

Auteur: Paul van der Laan
Dag: maandag 9 maart 2020
Weekthema: Je naaste liefhebben als jezelf
Dagthema: De gulden leefregel

UIT DE BIJBEL- Matteüs 7:12

Alles dan wat u wilt dat de mensen u doen, doet u hun ook zo, want dat is de Wet en de Profeten.

Zoals vorige week maandag al aangestipt is dit een verwijzing naar de tweede tafel en naar de tekst uit Leviticus 19:18b waar we lezen: *“U moet uw naaste liefhebben als uzelf”*. Jezus doet deze uitspraak in de zogenaamde Bergrede, waar de kern van Zijn leer wordt samengevat.

UIT HET LEVEN

Hillel I de Oudere (ca. 50 v.Chr. - ca. 10 n.Chr.) was een joods wetgeleerde en afstammeling van koning David. In het boek Handelingen (5:34-99, 22:3) komen wij zijn kleinzoon Gamaliël tegen. Het verhaal gaat dat op een dag een heiden zich tot het Jodendom wilde bekeren, mits men hem de hele Torah kon leren, terwijl hij op één been stond. Hij ging eerst naar de wetgeleerde Sjammai. Die werd kwaad en gaf de heiden een klap met de meetlat. Daarop ging de heiden naar Hillel en vroeg hem: “Kunt u mij de hele Torah leren terwijl ik op één been sta?” *“Wat je wilt dat jezelf niet overkomt, doe dat ook een ander niet aan”*, antwoordde Hillel, *“dat is de hele Torah en de rest is commentaar. Ga heen en leer”*. Dit bekende verhaal staat afgebeeld op de Menorah, die het

Britse parlement aan in 1956 aan Israël schonk bij de viering van acht jaar onafhankelijkheid (zie afbeelding). Dit prachtige bronzen monument, waarin de Joodse geschiedenis wordt weergegeven, is inmiddels een belangrijke toeristische trekpleister en staat tegenover de ingang van de Knesset - het Joodse parlement. De opdracht, die Hillel aan de heiden gaf, wordt ook wel eens de gouden of gulden regel genoemd. Onze liefde voor God kunnen wij het beste uiten door ons te richten op onze naaste.

UITSPRAAK

“Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doet dat ook een ander niet”.

Bron: Nederlands gezegde - deze leefregel wordt ook wel eens toegeschreven aan de Chinese wijsgeer Confucius (551-479 v. Chr.); maar het citaat uit Lev. 19:18b lijkt van veel oudere datum.

UITDAGING

Deze teksten hebben alles te maken met onze gerichtheid. Schrijf eens vijf dingen op die je van de mensen om je heen verwacht. Toets nu eens of jij zelf ook aan die verwachtingen voldoet. Ben jij wat je van een ander verwacht?

Dag 12

Auteur: Peter Briscoe
Dag: dinsdag 10 maart 2020
Weekthema: Je naaste liefhebben als jezelf
Dagthema: Zesde gebod: Kies voor het leven

UIT DE BIJBEL - Exodus 20:13

U zult niet doodslaan.

UIT HET LEVEN

De waarde van het individu en het leven is een cruciale factor in onze samenleving. Dit vereist een correcte handelswijze en juiste morele houding op elk niveau, met betrekking tot menselijke relaties t.o.v. God, gezin, collega's en anderen. In de dienstverlening, werkomgeving, het personeelsbeleid en het concurrentiebeleid van onze onderneming trachtten wij veel ruimte voor persoonlijke ontplooiing te geven. Respect voor het individu geeft het zelfvertrouwen en de vrijheid om op het hoogste niveau van creativiteit, prestaties en productiviteit te kunnen werken. Ons beleid is erop gericht dat alle medewerkers uniek zijn met unieke combinaties van gaven, talenten, motivatie, karakter, ervaring en waarden. Bekwaamheid, toewijding en succes zullen gehonoreerd worden. Wij denken positief over anderen. Ieder mens is anders en uniek met veel potentieel voor ontplooiing. Onderdrukken van menselijke waardigheid en potentieel kan grote schade berokkenen.

Een manier waarop wij mensen financieel kunnen 'doodslaan' of onderdrukken is het niet tijdig betalen van salarissen, nota's voor verleende diensten of het niet op tijd betalen van schulden. Het wel tijdig voldoen aan onze verplichtingen stelt anderen in de vrijheid verder te kunnen gaan met wat ze beogen. In de bredere samenleving kunnen wij mensen 'doodslaan' wanneer we ze voor een habbekrats en onder onmenselijke omstandigheden laten werken. Onze verantwoordelijkheid hierin omhelst het kritisch bekijken van de omstandigheden waarin de producten die we kopen gemaakt zijn. Kiezen voor 'fairtrade' producten en voor leveranciers die een duidelijk beleid hebben op het gebied van goede werkomstandigheden, zou deel van ons inkooppatroon moeten zijn. Niet 'doodslaan' betekent kiezen voor het leven. Wij doen dit wanneer wij ons geld inzetten voor het beschermen van het leven. Tijd en geld gebruiken om anderen te helpen uit de schulden te komen, helpt ze in de vrijheid te komen, zodat zij zich kunnen ontplooien. Wij leven in een 'consumptiemaatschappij.' Het woord 'consumenten' betekent 'opmaken, verteren, vergaan.' Uitsluitend op 'consumptie' gericht zijn, berooft ons van het echte leven. Dat is te vinden in vrijgevigheid, in het opbouwen van waarde in relaties, productiviteit, welzijn en geloof.

UITSPRAAK

"Hoe meer wij bezitten, hoe meer wij willen". Waarom? Misschien dachten wij dat, hoe meer wij hebben, des te minder wij nodig hebben. Wij dachten dat consumptie zou leiden tot de verzadiging van onze behoeften. Het tegenovergestelde is waar. *"Des te meer hebben wij, des te meer willen wij. Elke*

bevredigde wens leidt tot weer een nieuwe en laat ons in gebrek. Consumptie is net een drug.” Prof.Dr. Tomas Sedlacek, econoom.

UITDAGING

Denk eens na over je bestedingspatroon. Hoe kan ik mijn middelen inzetten om het leven te bevorderen? In vrijgevigheid? Kritisch inkopen? Waarde creëren?

Dag 13

Auteur: Peter Briscoe
Dag: woensdag 11 maart 2020
Weekthema: Je naaste liefhebben als jezelf
Dagthema: Zevende gebod: Wees trouw!

UIT DE BIJBEL - Exodus 20:14

U zult niet echtbreken.

UIT HET LEVEN

Het laatste echte taboe in relaties is niet de seks, maar het geld.

Een recente studie gaf aan dat maar liefst 80 % van de echtgenoten toegeven dat ze in het geheim winkelen en dat 18 % van de getrouwde mensen creditcardbetalingen doen waarvan hun partner geen weet heeft. Daarnaast zei 34 % te vrezen dat als hun partner de waarheid zou ontdekken, het grote onenigheid zou betekenen. Bijna de helft zei dat ze financiële informatie voor hun man of vrouw verborgen hielden omdat ze er geen ruzie over wilden maken.

Het verbergen van aankopen en financiële beslissingen voor je echtgenoot kan het begin van het einde zijn. De reden? Vertrouwen, een noodzakelijk ingrediënt voor elke relatie, wordt vernietigd. Financiële ontrouw manifesteert zich als we aankopen verbergen, als we niet eerlijk zijn over hoeveel geld we verdienen, of als we de details of implicaties van de financiële beslissingen die we nemen niet duidelijk uitleggen. "Financiële ontrouw", zegt een psychiater, "kan net zo erg zijn als seksuele ontrouw, in termen van de pijn en de vernietiging die het veroorzaakt."

Dus, wat kan er aan gedaan worden? De Bijbel geeft ons duidelijke aanwijzingen. "Leg daarom de leugen af en spreek de waarheid, ieder tegen zijn naaste; wij zijn immers leden van elkaar." (Efeziërs 4:25) Als we niet ons best doen om de eenheid in onze beslissingen te bewaren, lopen we het risico om van elkaar gescheiden te raken. "En als een huis tegen zichzelf verdeeld is, kan dat huis niet standhouden." (Marcus 3:25)

UITSPRAAK

"Je kunt geen geweldige relatie hebben totdat je kunt communiceren en het eens bent over geld..." Dr. Larry Burkett

UITDAGING

Hoe kunnen we financieel trouw zijn en financiële ontrouw vermijden? Hier zijn enkele stappen die je zou kunnen nemen.

1. Praat regelmatig met elkaar over je financiële huishouding.
2. Accepteer elkaar en creëer een veilige omgeving waar we zonder angst de waarheid kunnen spreken.
3. Neem gemeenschappelijke Bijbelse principes aan voor financiële besluitvorming (bijvoorbeeld - heb een duidelijke financiële administratie, wees vrij van schulden, leer tevreden te zijn, oefen integriteit, geduld & zelfcontrole...).

4. Realiseer je dat God een uniek ontwerp voor jullie als paar heeft en voor elkaars unieke rollen in dat ontwerp.
5. Ga samen een plan ontwikkelen om de uitgaven te beheersen.

Dag 14

Auteur: Peter Briscoe
Dag: donderdag 12 maart 2020
Weekthema: Je naaste liefhebben als jezelf
Dagthema: Achtste gebod: Respecteer wat een ander bezit

UIT DE BIJBEL - Exodus 20:15

U zult niet stelen.

UIT HET LEVEN

Ik lees heel graag. Omdat ik twee tot drie boeken per maand verslind, was een e-reader voor mij een uitkomst. Je kunt lekker lezen in bed als het donker is, of buiten als het licht is. De boeken zijn goedkoper dan gedrukte boeken en nemen haast geen ruimte in beslag. We hebben al een stuk of acht boekenkasten vol papieren boeken in huis! Toch werd ik onlangs boos. Vooral op Apple books, Bol.com en Amazon, mijn hofleveranciers van e-boeken. Zij hebben de formaten van hun boeken zodanig veranderd dat zij alleen op hun eigen unieke readers te lezen zijn. Je kunt ze niet uitwisselen. Downloaden van een piratensite dan maar. Oh ... of toch niet, bedacht ik me later. Da's eigenlijk stelen. Vroeger worstelde ik ook met downloaden van software, muziek en films van illegale sites. Het is zo gemakkelijk en gratis - maar het is toch stelen. Waarom is het zo gemakkelijk? En waarom is het zo gemakkelijk jezelf te rechtvaardigen? Ach, die bedrijven zijn toch al zo rijk, ach de overheid krijgt toch genoeg aan belastingen binnen, ach, de werkgever mist wat extra onkosten toch niet?

Eerlijkheid voor een christen is zó belangrijk. Het is gezegd dat 'wij spelen voor een publiek van Eén.' Die Ene is God. Een voorwaarde voor vertrouwen is eerlijkheid - daar kan je immers op bouwen. Als ik wil dat God mij vertrouwt, dan moet ik eerlijk zijn in alles. Jezus zei: "En als u wat betreft het goed van een ander niet trouw bent geweest, wie zal u het uwe geven?" (Lucas 16:12) Stelen is eigenlijk zeggen: "Ik kan er niet op vertrouwen dat God zal voorzien in wat ik nodig heb. Dus pak ik het zelf, op welke wijze dan ook."

Een zakenman was voor fraude veroordeeld tot een gevangenisstraf. Tijdens zijn detentie is hij christen geworden. Na zijn vrijlating ging hij voor het eerst een kerk binnen. Hij zat in de kerkbank voor de dienst en de borden met geboden, links en rechts van het altaar, trokken zijn aandacht. Hij dacht in het bijzonder na over het achtste gebod: 'Gij zult niet stelen.' Hij vertelde: "Het was alsof God tegen mij zei: "Omdat Ik nu in jou woon, en jij kracht van mijn Heilige Geest hebt ontvangen, zul je niet meer hoeven te stelen. Wat ik je geef, is genoeg!" Voor hem was dit vers eigenlijk geen gebod, maar een belofte! Vertrouw op God - Hij voorziet!

UITSPRAAK

"Eerlijkheid duurt het langst; maar ik had weinig tijd," zei de dief.

UITDAGING

Vraag je af bij het nemen van beslissingen: "Is dit echt eerlijk?", "Wat zou Jezus doen?" en "Kan wat ik doe het licht verdragen?"

Dag 15

Auteur: Joop Gankema
Dag: vrijdag 13 maart 2020
Weekthema: Je naaste liefhebben als jezelf
Dagthema: Negende gebod: Eerlijk duurt het langst

UIT DE BIJBEL - Exodus 20:16

Leg over een ander geen vals getuigenis af.

Dit negende gebod is net als het voorgaande en dat wat er na komt een wake-up call aan ons om ook in ons gedrag naar onze naaste Gods liefde te laten zien. Petrus waarschuwt in 1 Petrus 3:10 met wat andere bewoordingen voor de gevolgen van leugens en laster. Als jij je leven lief hebt en gelukkig wil zijn, moet je dat niet doen. Dat is een stevige waarschuwing waar voor ons veel op het spel staat.

UIT HET LEVEN

Soms komen er zaken op je pad die je leven behoorlijk op zijn kop kunnen zetten. Helemaal wanneer je door het gedrag van anderen beschadigd raakt. Ik heb gemerkt dat ik zelf geneigd ben om dan verbaal te reageren en niet altijd in de geest van mijn relatie met God. Ondanks dat ik in het handelen van Jezus - daar waar het ging om zonde - nooit afwijzing of oordeel tegen kom, ben ik zelf geneigd dat wel te doen. Het is al weer enige jaren geleden dat een grote organisatie een koers leek te gaan varen waar ik grote moeite mee had. Wat ik nog nooit had gedaan en nu wel deed, was om een column die ik mocht schrijven, te gebruiken om mijn bezorgdheid daarover publiekelijk te uiten. Achteraf een fout die ik mijzelf echt kwalijk heb genomen. De week na de publicatie heb ik de stoute schoenen aangetrokken en met de directeur van de betreffende organisatie een afspraak gemaakt. In dat gesprek heb ik vergeving gevraagd voor mijn handelen en een belofte gedaan dat dit niet weer zou gebeuren. Voortaan zouden we eerst met elkaar in gesprek gaan, om naar elkaar te luisteren en daarna pas onze mening te vormen. In dat gesprek hebben we elkaars hart geproefd en dat gaf direct al een andere kijk op de hele situatie. Ook spraken we af niet meer in het openbaar meningsverschillen op die manier te uiten. De column heb ik nooit meer voor dit soort zaken misbruikt, want dat was het. We leven in een tijd waarin op allerlei platformen meningen en nieuws op ons afkomen. Vaak hoor ik van leiders uit gemeenten hoe heftig er vanuit de achterban gereageerd wordt. Er worden dingen geschreven, die absoluut niet door de beugel kunnen. Ook in mijn tijd bij Opwekking heb ik dat door schade en schande ondervonden. Mijn oproep aan iedereen die dit leest is om zichzelf af te vragen, wat Jezus in deze situatie zou hebben gezegd.

UITSPRAAK

“Laat je hart Mijn woorden bewaren, handel naar mijn richtlijnen, dan gaat het je goed.” Spreuken 4 vers 4

UITDAGING

Onze uitdaging ligt in een oud gezegde: *‘bezint eer ge begint’*. De Bijbel leert ons onze woorden te wegen voordat we ze uitspreken of aan het papier toevertrouwen. Gelukkig hoeven we het wegen van onze woorden niet alleen te doen. Doe dat in

samenspraak met de Heilige Geest, die in je is en je in alle waarheid zal leiden
(Johannes 16:13).

Dag 16

Auteur: Peter Briscoe
Dag: zaterdag 14 maart 2020
Weekthema: Je naaste liefhebben als jezelf
Dagthema: Tiende gebod: Kijk naar je eigen gras

UIT DE BIJBEL - Exodus 20:17

U zult niet begeren het huis van uw naaste. U zult niet begeren de vrouw van uw naaste, noch zijn dienaar, noch zijn dienares, noch zijn rund, noch zijn ezel, noch iets wat van uw naaste is.

UIT HET LEVEN

Een jonge vrouw vertelt, “Je hebt alles: een goede baan, een leuke partner, leuke vrienden en een leuk leven maar toch bekruipt je soms een gevoel van ontevredenheid. Je vraagt je soms af of dit het leven is, en of er niet meer uit te halen is. Je had gehoopt dat wanneer je alles zou bereiken wat je wilde dat je dan in een blijvende staat van euforie zou blijven hangen, maar niets is minder waar. Waarom voel je je nog steeds zo ontevreden en hoe kun je meer uit het leven halen?”

Dat is ook niet zo gek wanneer we bedenken dat onze samenleving draait op ontevredenheid. We worden gebombardeerd met reclames die ons vertellen dat we meer of beter moeten kopen, dat we niet compleet zijn... Of het nu gaat om een smartphone of een tablet, een televisie of een nieuwe auto: dat wat we nu hebben voldoet volgens de boodschapper in elk geval niet. We willen meer, en we willen beter... en we willen het nu! We leven in een cultuur van ontevredenheid, die in stand wordt gehouden omdat die noodzakelijk is voor het functioneren van onze economie. Daarmee leven wij in een ontevreden omgeving, met ontevreden mensen. En we moeten vaststellen dat ook wij daardoor besmet zijn. Want deze geest van de cultuur, de geest van de ontevredenheid tast ons allemaal aan. Als je niet kunt krijgen wat een ander heeft, leidt dit tot begerigheid - en, volgens Jezus is dit afgoderij. (Colossenzen 3:5)

Het tegenovergestelde van begerigheid, en tegelijk het tegengif, is tevredenheid. Tevredenheid is niet de vervulling van onze wensen, maar de waardering van wat God ons geeft en de vrijheid dat te delen! Het is ‘een gemoedstoestand waarbij het individu niet meer verlangt dan er reeds aanwezig is’. “Laat uw handelwijze zonder geldzucht zijn. Wees tevreden met wat u hebt, want Hij heeft Zelf gezegd: Ik zal u beslist niet loslaten en Ik zal u beslist niet verlaten. Daarom zeggen wij met goede moed: De Heere is voor mij een Helper en ik zal niet vrezē. Wat zal een mens mij doen?” (Hebreeën 13:5)

UITSPRAAK

“Een houding van ‘nooit genoeg hebben’ leidt tot nomadisch gedrag en doorlopende ontevredenheid. Het verlangen naar bezit is in feite een verlangen naar rust. Maar de paradox is, dat we die rust nooit vinden, omdat wij bezeten worden door het verlangen naar meer.” Anselm Grün

UITDAGING

Stel eens de vraag, “Hoeveel is genoeg?” Kan je een grens stellen aan je bestedingen? Wat betekent het voor jou om tevreden te zijn met wat je al hebt?

Week 4

Dag 17

Auteur: Paul van der Laan
Dag: maandag 16 maart 2020
Weekthema: Barmhartigheid
Dagthema: Werken van barmhartigheid

UIT DE BIJBEL- Matteüs 25: 35-36

Want Ik had honger en u hebt Mij te eten gegeven; Ik had dorst en u hebt Mij te drinken gegeven; Ik was een vreemdeling en u hebt Mij gastvrij onthaald. Ik was naakt en u hebt Mij gekleed; Ik ben ziek geweest en u hebt Mij bezocht; Ik was in de gevangenis en u bent bij Mij gekomen.

De katholieke kerk kent de zeven werken van barmhartigheid. Het is goed dat wij ze nog eens opnoemen: (1) de hongerigen spijzen, (2) de dorstigen laven, (3) de naakten kleden, (4) vreemdelingen herbergen, (5) zieken bezoeken, (6) gevangenen bezoeken en (7) doden begraven. Het zevende werk is niet ontleend aan deze tekst, maar komt uit het apocriefe boek Tobit 1:17. Paus Innocentius III voegde in het jaar 1207 dit zevende werk toe. Let op hoe Christus zich identificeert met de mens in nood.

UIT HET LEVEN

De zeven werken van barmhartigheid zijn door de eeuwen heen een bron van inspiratie geweest voor vele kunstenaars. Soms werd elk werk in een apart paneel geschilderd, maar - zoals in dit schilderij van Pieter Bruegel de Jonge (± 1616) goed te zien is - horen ze bij elkaar. Het zijn concrete uitingen van liefde en zorg voor onze medemens. Als Jezus je zou vragen Hem een glas water te geven, zou je dan niet onmiddellijk er voor zorgen dat Hij dat krijgt? Ik kom nog wel eens in landen, waar het bedelen om geld of voedsel bij de cultuur hoort, zoals dat ook in de tijd van Jezus hoorde bij het dagelijkse beeld. Zelfs in de Verenigde Staten, zag je regelmatig daklozen bedelen of mensen met een bord staan, waarop hun nood stond. Op grond van deze tekst bedacht ik dan altijd, dat Jezus zich met hen identificeerde. Dat heeft mij dikwijls er toe gebracht om met deze mensen naar een restaurant te gaan en hen daar een maaltijd aan te bieden. Dat had het aanvullende voordeel, dat ik op deze wijze niet een eventuele verslaving ondersteunde en er tijd en gelegenheid was om een gesprek met hen aan te gaan. Soms leidde dat tot concrete verdere stappen om hen uit de put te trekken.

UITSPRAAK

“Wie barmhartigheid bewijst, brengt een loffer.”

Bron: De wijsheid van Jozua Ben Sirach - Joods geleerde 2^e eeuw voor Christus

UITDAGING

In Nederland komen bedelaars maar sporadisch voor. Dat past niet zo in onze cultuur. Maar u kent vast wel mensen die de eindjes nauwelijks aan elkaar kunnen knopen. Zo niet bezoek dan eens een voedselbank of, nog beter, help daar eens

mee als vrijwilliger. Ga eens met iemand die arm is uit eten, of nodig ze voor een maaltijd uit bij je thuis. Neem de tijd en luister naar hun verhaal.

Dag 18

Auteur: Connie Karsten
Dag: dinsdag 17 maart 2020
Weekthema: Barmhartigheid
Dagthema: Een oog dat verder ziet...

UIT DE BIJBEL - Leviticus 19: 9-10

Wanneer u nu de oogst van uw land binnenhaalt, mag u de rand van uw akker niet helemaal afmaaien en wat van uw oogst is blijven liggen, mag u niet oprapen. U mag ook uw wijngaard niet nalopen en de afgevalen druiven van uw wijngaard niet oprapen. U moet ze voor de arme en voor de vreemdeling achterlaten. Ik ben de Heere, uw God.

Dit is één van de pareltjes uit de Joodse wet. Extra aandacht voor de arme. Meestal worden daarmee de weduwen en wezen bedoeld. Tegelijkertijd kijkt God verder dan alleen Zijn eigen volk. Hij ziet ook de vreemdeling en treft voorzieningen voor hem/ haar. In het boek van Ruth vinden we hiervan een mooi voorbeeld: Boaz zorgt voor Ruth, de Moabitische schoondochter van Naomi. Dit heeft grote gevolgen.

UIT HET LEVEN

De Bijbel was zijn tijd ver vooruit. Beter gezegd: de God van de Bijbel kon verder zien dan alleen Zijn eigen volk. Wat geven wij anno 2020 aan de vreemdeling? Ik moet denken aan een voorbeeld van een aantal jaren geleden. Een christelijke gemeente ergens in de westerse wereld wilde iets goeds doen voor haar zendelingen in derde wereld landen en voor de mensen onder wie de zendelingen werkten. Ze besloten om hun eigen gebruikte theezakjes te drogen en ze op te sturen naar hun werkers overzee. Die wisten er vast wel raad mee: misschien konden ze zelf gebruiken of ze konden ze geven aan de inlandse mensen in hun project. Die zouden er blij mee zijn! Zelf ben ik geschrokken van dit bericht. Is het zo dat het gebruikte, het afgedankte aan de vreemdeling gegeven moet worden? Ik weet wel dat de standaard in een derde wereldland vaak niet gelijk is aan die van ons maar toch roept zo'n werkwijze vragen bij me op.

Ik weet ook dat de ander niet altijd de waarde beseft van wat gegeven wordt. Ik herinner me dat ik op de middelbare school daar een wrang voorbeeld van meemaakte. Een klasgenoot was haar lunch vergeten. Ik vroeg of ze een boterham van mij wilde. Ja graag was het antwoord. Ik overlegde met mezelf: welke boterham geef ik haar? De gewone met pindakaas of de bijzonder lekkere waar mijn moeder die morgen nog een eitje voor gebakken had. Ik gaf de boterham met ei want de ander is belangrijker dan ik, meende ik. Even later kwam ik haar giechelend op de gang tegen en ik werd wantrouwig. Ik ging naar de toiletruimte en daar in de prullenbak lag mijn aller heerlijkste boterham die niet meer te redden was uit het vuil van de bak. Wat leerde ik die dag? Dat het beter is om het beste aan jezelf te geven en het mindere aan een ander? Nee, in de loop van mijn leven mocht ik leren dat het niet in de eerste plaats gaat om de waardering en dankbaarheid van de ander, de ontvanger - al kan dat soms heel prettig zijn - maar dat het gaat om de instelling van je eigen hart: ben ik bereid om het beste dat ik heb af te staan aan iemand in nood? Kan ik verder kijken dan mijn eigen hachje, gezin, gemeente, landgenoten?

UITSPRAAK

“Het is zaliger te geven dan te ontvangen”.

Bron: Handelingen 20: 35 - Uitspraak van Jezus aangehaald door Paulus.

UITDAGING

Als je iets weggeeft let dan ook op je motieven. Vraag jezelf af: Waarom geef ik dit? Verwacht ik iets terug?

Dag 19

Auteur: Connie Karsten
Dag: woensdag 18 maart 2020
Weekthema: Barmhartigheid
Dagthema: Op de Vader lijken

UIT DE BIJBEL - Lukas 6: 35-36

Maar heb uw vijanden lief en doe goed, en leen zonder te hopen iets terug te krijgen. Dan zal uw loon groot zijn en zult u kinderen van de Allerhoogste zijn, want Hij is goedertieren over de ondankbaren en slechten. Wees dan barmhartig zoals ook uw Vader barmhartig is.

In de Bergrede, waarvan Lukas 6 een onderdeel is, wordt de lat door Jezus hoog gelegd. Ook in deze verzen. Samengevat zegt Jezus hier: “Wees barmhartig zoals de Vader barmhartig is”. Jezus roept zijn volgelingen, inclusief ons, op om in alle opzichten op de Vader te lijken: ruimhartig, genereus, genadevol. Wij hebben in de omgang met de Vader de Heilige Geest hard nodig om van binnenuit te veranderen naar dat beeld.

UIT HET LEVEN

In het verleden zong één van de studenten van de bijbelschool waar mijn man en ik les gaven een lied dat als terugkerende regel had: “She has her Fathers eyes” (ze heeft haar Vaders ogen). Iets in dat lied raakte me en vaak zong ik die paar regels. Ik googelde en vond het lied gezongen door Amy Grant (zie: <https://youtu.be/OmMO6wsQCMs>).

Nu las ik alle woorden en de boodschap raakte me opnieuw. De hoofdlijn is: het kan zijn dat ik misschien uiterlijk niet moeders mooiste ben, maar ik wil graag dat, als mensen naar mijn leven kijken, ze zullen zeggen: ze heeft de ogen van haar vader/Vader. De gedachte die de schrijver daarbij had, is dat die ogen vol bewogenheid zijn en in staat zijn het goede te zien zelfs als er niet veel goeds aanwezig lijkt te zijn. Dat die ogen de pijn van de ander kunnen zien en begrijpen waar de ander doorheen gaat met alle bijbehorende gevoelens van dien. Dat die ogen een hulpbron kunnen vinden voor degene die in nood is. Om dit stukje te kunnen schrijven, luisterde ik verschillende keren naar dit lied, dat ook door andere artiesten gezongen werd. Elke keer werd bij mij van binnen dat verlangen aangeraakt. Het is opnieuw een gebed geworden: ogen te mogen hebben zoals de Vader die heeft. Het gaat niet altijd vanzelf maar door genade mag je toch soms ervaren dat God je die ogen geeft. Ik denk aan een vrouw in onze gemeente. Ze leeft allang niet meer, maar ik zal haar nooit vergeten. Velen hadden moeite met haar. Ze was onaantrekkelijk om te zien o.a. vanwege een oogaandoening. Ze was heel moeilijk in de omgang en was verschillende malen opgenomen geweest in een psychiatrische instelling. Toch mocht ik haar zien met de ogen van God: een eenzame vrouw, beschadigd door het leven. Op een dag vertelde ze me dat haar dochter ging trouwen. Ze vroeg me of ik haar wilde vergezellen op die dag en of ik bereid was een week voor de bruiloft met haar passende kleding te kopen. Ik zei ja en vertelde het verder aan niemand. Ik zou commentaar en onbegrip krijgen. Ik kocht met haar kleren, schoenen en een handtas. Ik bracht samen de feestdag met haar door. We hadden het goed. Toen ik 's avonds thuis was, bemerkte ik dat mijn hart voldaan was. Pas jaren later heb ik die ervaring gedeeld.

UITSPRAAK

“Lijken op in de natuurlijke wereld hangt samen met DNA en met geregeld omgaan met die bepaalde persoon. Gedrag wordt dan geïmiteerd. Lijken op de Hemelse Vader heeft zeker te maken met omgang met Hem en Zijn Woord.”

Bron: Connie Karsten

UITDAGING

Laten we vaker bidden juist in deze tijd van bezinning: geef mij de ogen van mijn Vader zodat ik zie zoals Hij.

Dag 20

Auteur: Connie Karsten
Dag: donderdag 19 maart 2020
Weekthema: Barmhartigheid
Dagthema: Ontferming leidt tot actie

UIT DE BIJBEL - Mattheüs 9:36

Toen Hij de menigte zag, was Hij innerlijk met ontferming bewogen over hen omdat zij vermoeid en verstrooid waren, zoals schapen die geen herder hebben. Jezus als Goede Herder kijkt met de ogen van een herder. Hij ziet vanuit Zijn innerlijke bewogenheid een volk dat zorg en leiding nodig heeft. Hij is beschikbaar maar wordt Hij ook aanvaard? De ontferming van Jezus is niet alleen een gevoel maar leidt ook tot een daad: Hij stierf voor de mensen om Zijn ontferming te bewijzen.

UIT HET LEVEN

Een tijd geleden las ik het boek *Moed*, Verhalen van gewone mensen in ongewone omstandigheden, onder redactie van Jeroen van den Eijnde, Clemens Graafsma en Kees Schuyt (Uitgeverij Balans, Amsterdam 2016). Alle verhalen troffen me vanwege het feit dat mensen die bewogen waren over een situatie ook daadwerkelijk handelden om verandering in die situatie te brengen. Ik noem hier één verhaal.

Het gaat over Dr. Sheik Humarr Khan die in 1975 geboren werd in een moslimgezin in Freetown, hoofdstad van Sierra Leone. Van jongs af aan was hij geïnteresseerd in geneeskunde. In 1993 wordt hij dan ook student aan de medische faculteit van de universiteit van Sierra Leone. Vanwege de burgeroorlog vlucht hij met zijn hele familie naar Guinee. Familieleden reizen vandaaruit door naar de VS en dringen er bij hem op aan om hen te volgen. Maar zodra het rustig is in Freetown gaat Khan terug naar de ruïnes en getraumatiseerde bevolking aldaar. Hij zet zich met zijn hele wezen in om te helpen met de strijd tegen de besmettelijke ziekten zoals lassakoorts en ebola. Ebola is ook opgerukt naar Sierra Leone en verspreidt zich razend snel door het land. Als de directeur van het ziekenhuis in Kenema, 200 km verwijderd van Freetown, overlijdt, volgt Khan hem op. Hij studeert, geeft les en publiceert, naast zijn medische taken. Hij weet geld te krijgen uit de VS voor meer onderzoek en voor de bouw van een nieuw behandelcentrum voor besmettelijke ziekten. Duizenden mensen zijn door zijn toedoen en de hulp van medewerkers genezen van en behoed voor ziekten ondanks soms heftige tegenstand van de bevolking waarvan een deel niet kon geloven dat de ziekten door virussen en besmetting verspreid worden. Khan heeft een grote passie om zijn volk te behoeden voor deze ziekten en waar mogelijk genezing te brengen. Weer wordt hem geadviseerd om naar de VS te gaan, maar hij blijft op zijn post totdat de ziekte hem zelf treft. Er is een nieuw medicijn dat gebruikt zou kunnen worden maar dat is nog niet op mensen getest en niemand durft dat hem toe te dienen. Later is het wel gebruikt voor twee zendelingen die verder weg woonden en alle twee genazen. Binnen een paar weken sterft Khan op 29 juli 2014. Khan wordt al heel snel als held vereerd. Voor mij is hij een voorbeeld van ontferming waarbij gevoelens leiden tot grootse daden met afzien van en gevaar voor eigen leven.

UITSPRAAK

“Wie een leven redt, redt de hele wereld/mensheid.”

Bron: Joodse Talmud - Mishnah Sanhedrin 4:5; Yerushalmi Talmud 4:9

UITDAGING

Bidt oprecht: Heer help mij om, vanuit Uw ontferming, mij zo te kunnen verbinden met degenen die lijden en die U op mijn pad brengt, dat mijn gevoelens en woorden leiden tot concrete daden die bijdragen aan oplossingen voor de problemen van deze mensen.

Let vanaf nu extra op bij wat er op je pad komt.

Dag 21

Auteur: Joop Gankema
Dag: vrijdag 20 maart 2020
Weekthema: Barmhartigheid
Dagthema: Een allochtoon doet het ons voor

UIT DE BIJBEL - Lukas 10:30-37

Er was eens iemand die van Jeruzalem naar Jericho reisde en onderweg werd overvallen door rovers, die hem zijn kleren uittrokken, hem mishandelden en hem daarna halfdood achterlieten. Toevallig kwam er een priester langs, maar toen hij het slachtoffer zag liggen, liep hij met een boog om hem heen. Er kwam ook een Leviet langs, maar bij het zien van het slachtoffer liep ook hij met een boog om hem heen. Een Samaritaan echter, die op reis was kreeg medelijden toen hij hem zag liggen. Hij ging naar de gewonde man toe, goot olie en wijn over zijn wonden en verbond ze. Hij zette hem op zijn eigen rijdier en bracht hem naar een logement, waar hij voor hem zorgde. De volgende morgen gaf hij twee denarie aan de eigenaar en zei: "zorg voor hem, en als u meer kosten moet maken, zal ik die op mijn terugreis vergoeden."

Onze Heer laat in dit verhaal duidelijk zien waar het werkelijk om gaat in het uitdragen van zijn liefde. Die liefde hoort over onze eigen grenzen die we vaak opwerpen heen te gaan.

UIT HET LEVEN

Het is al weer enige jaren geleden dat het water in onze rivieren door de extreme regenval in Europa tot ongekende hoogte steeg. Ook de IJssel bij Kampen bereikte een gevaarlijk niveau. Aan het begin van de avond werden we gebeld dat de IJsseldijk instabiel was geworden en dat de kans bestond dat deze zou bezwijken. Het industrieterrein waar onze loods was gevestigd zou dan tachtig centimeter onder water komen te staan. Onze loods vol met kostbare röntgenapparatuur zou dus vol stromen, met alle desastreuze gevolgen van dien. Wij begonnen met een grote evacuatie van de apparatuur. Gelijktijdig ging er een oproep uit van de gemeente naar de burgers van Kampen om te komen helpen zandzakken te vullen, om de dijk op zwakke stukken te verstevigen. Die oproep kreeg niet echt de grote groep in beweging die nodig was om de klus te klaren. Een kilometer of vijf in de polder richting Dronten stond toen één van de eerste AZC's. De asielzoekers werden regelmatige bezoekers in het centrum van Kampen, waar het grootste deel van de bevolking enigszins gereserveerd en zelfs argwanend naar deze groep keek. Maar wat gebeurde er die bewuste nacht toen de nood echt aan de man kwam? Een hele grote groep uit het AZC had blijkbaar van de noodkreet gehoord en zij kwamen die nacht helpen met het vullen van de zandzakken. Een land waarvan ze nog maar moesten afwachten of ze er mochten blijven, werd door deze groep onbaatzuchtig geholpen om uit de gevarezone te komen. Uiteindelijk is alles met een sisser afgelopen en bleven de dijken intact.

Een stukje in de krant over dit optreden heeft toen veel los gemaakt en er werd daarna toch met andere ogen naar deze groep asielzoekers gekeken. Voor hen waren wij de naasten die hulp nodig hadden en die hulp hebben ze gegeven toen het er op aan kwam.

UITSPRAAK

“*Gelijke en nauwgezette rechtvaardigheid voor iedereen*” Thomas Jefferson liet deze uitspraak opnemen in de “Declaration of Independence” van de Verenigde Staten van Amerika. Het zou in feite in de grondwet van elk land moeten staan.

UITDAGING

Die uitspraak van Jefferson zou in ons hart moeten worden gegrift, omdat het gaat om naastenliefde en de acceptatie van elk mens. Het gaat om Zijn liefde door ons heen. Schrijf eens op: wie is de naaste voor jou en voor wie ben jij de naaste?

Dag 22

Auteur: Leo de Vos
Dag: zaterdag 21 maart 2020
Weekthema: Barmhartigheid
Dagthema: Barmhartigheid voor ons gemeenschappelijk huis

UIT DE BIJBEL - Genesis 2:15

Genesis 2:15 *“De HEERE God nam de mens, en zette hem in de hof van Eden om die te bewerken en te onderhouden.”*

Verrassing! De net gecreëerde mens wordt door zijn Maker aan het handje meegenomen naar de mooiste tuin ooit. “Kijk, dat is voor jou, en je mag het nóg mooier maken!”

UIT HET LEVEN

Als je een vlucht maakt boven Engelse parklandschappen of rondwaalt in de tuinen van Versailles of de Peterhof bij St. Petersburg, dan bevind je je middenin de geweldige creativiteit waarmee mensen de aarde herscheppen. We kunnen zelfs door bevloeiing de woestijn vruchtbaar maken zoals in Israël, of de zee omtoveren tot landbouwgrond zoals de Flevopolder. Schepper naast God, dat is de mens. Vernieler zonder God, dat is ie ook, het lijkt er op dat we zelfs het klimaat kunnen bederven. Maar daar wil ik het nu niet over hebben. Wij scheppen, bedenken nieuwe dingen. *‘Man gave names to all the animals’*, zong Bob Dylan (album *Slow Train Coming*). En God was benieuwd wat daar uitkwam (vers 19). Adam was tussen haakjes de Mens en niet de man (Gen. 1:26). Hij wordt pas de man in vers 18 als de splitsing plaatsvindt. God schiep de Mens. Hij schiep niet de vrouw maar maakte haar los uit de Mens, zodat ook de man single overbleef. Hij deelde de eenheid in tweeën opdat beide delen elkaar vrijwillig zouden zoeken om samen opnieuw tot de eenheid Mens te versmelten.

God schiep een schepper m/v en gaf de aarde als bouw materiaal. Wat Hij daarbij van ons wil, is barmhartigheid. Nu is dat maar een beperkt Nederlands woord met weinig betekenisvariatie. *Medelijden*, dan heb je het wel gehad. Dat hebben we aan het verhaaltje van de Samaritaan te danken. Het Hebreeuwse grondwoord heeft veel meer connotaties: *liefde, welwillendheid, gunst, vriendelijkheid*. Het mooiste is het ouderwetse woord *goedertierenheid*. Dat is zo'n begrip waarin je helemaal zou willen wegkruipen als je 't moeilijk hebt. Nu, aan dat gevoel dat misschien nog ergens in ons verstopt zit, laat Hij de aarde over. Hij wil dat wij onze gemeenschappelijke woonplek insluiten in ons hart.

UITSPRAAK

“De goedheid van een mens is een vlam die wel verborgen, maar niet gedoofd kan worden” (Nelson Mandela)

UITDAGING

We zijn er in de kerk aan gewend geraakt dat mensen zondaars zijn, punt. Durf jezelf eens voor te stellen als een mens in wie ook goedheid (goedertierenheid) leeft en tevens als een mens die Gods vertrouwen geniet. Wie weet welke gevolgen dat zou kunnen hebben voor jou en je omgeving.

Week 5

Dag 23

Auteur: Paul van der Laan
Dag: maandag 23 maart 2020
Weekthema: De vroege kerk en bezit
Dagthema: Naar behoefte verdelen

UIT DE BIJBEL - Handelingen 4:32-35

En de menigte van hen die geloofden, was een van hart en een van ziel; en niemand zei dat iets van wat hij bezat, van hemzelf was, maar alles hadden zij gemeenschappelijk. En de apostelen legden met grote kracht getuigenis af van de opstanding van de Heere Jezus; en er was grote genade over hen allen. Want er was ook niemand onder hen die gebrek leed; want allen die landerijen of huizen bezaten, verkochten die en brachten de opbrengst van het verkochte en legden die aan de voeten van de apostelen. En aan ieder werd uitgedeeld naar dat men nodig had.

Wat hier wordt beschreven over de eerste christelijke gemeente in Jeruzalem, zien wij niet terug bij de andere gemeenten in het Nieuwe Testament. Het lijkt daarom niet een patroon dat geldt voor alle gemeenten. Het feit dat men aanvankelijk al het bezit deelde met de medegelovigen getuigt wel van een bijzondere solidariteit onder de eerste christenen. Voor het Joodse volk was het overigens een bekend principe dat een arme broeder geholpen moest worden met de weelde waarmee God anderen had gezegend (Deuteronomium 15:4-11).

UIT HET LEVEN

Volgens Karl Marx spelen materiële en economische omstandigheden een centrale rol. Deze omstandigheden worden beschouwd als de grenzen waarbinnen de menselijke geschiedenis zich afspeelt. Deze opvatting gaat voorbij aan het feit dat een mens naast materiële noden ook geestelijke behoeften heeft. Rijkdom en geluk gaan niet altijd samen; en armoede hoeft niet te betekenen dat men zich ongelukkig voelt. Zelf ben ik als kind in de jaren '50 van de vorige eeuw opgegroeid in de Amsterdamse Jordaan, dat destijds nog een echte volkswijk was. De mensen daar, waaronder ook ons gezin met elf kinderen, hadden het niet breed. Een stukje vlees bij het eten konden wij ons niet veroorloven. Toch zie ik terug op een uitermate gelukkige jeugd. De onderlinge solidariteit stond er borg voor dat je elkaar hielp aan de elementaire levensbehoeften. Daarnaast werd er veel voor kinderen georganiseerd. Je kon met iedereen een praatje maken en als je door de straat liep, dan had je het gevoel dat je omringd werd door een grote vriendenclub. Zo stel ik mij ook de eerste christelijke gemeente in Jeruzalem voor. Zelf heb ik het wel eens het "communisme van het hart" genoemd. Men kon het eenvoudigweg niet verdragen dat men (veel) meer had dan de medebroeder en -zuster. Men voelde zich één, zeker in geestelijk opzicht, maar dat resulteerde in dit geval ook in materiële eenheid. Niet als opgelegd systeem, waardoor het communisme faalde, maar gedreven door de Geest deelde men elkaars bezittingen. Zo ver wij weten heeft dat principe zich niet doorgezet in de gemeente te Jeruzalem, maar heeft het in de eerste jaren van haar bestaan wel een toon gezet, waardoor Jezus opdracht dat wij "meer moeten zijn dan het gewone" (Matteüs 5:47 - NBG 1951) gestalte kreeg.

UITSPRAAK

“De eerste stap in de evolutie van de ethiek is een gevoel van solidariteit met andere mensen.” Bron: Albert Schweitzer

UITDAGING

Bedenk eens iets concreets dat je in je plaatselijke kerkelijke gemeente zou kunnen doen, om de onderlinge solidariteit nog meer gestalte te geven. Als je niets kunt bedenken, schrijf dan op wat je gemeente er nu aan doet.

Dag 24

Auteur: Leo de Vos
Dag: dinsdag 24 maart 2020
Weekthema: De vroege kerk en bezit
Dagthema: Niets achterhouden

UIT DE BIJBEL - Handelingen 5:1-3

En een zekere man, van wie de naam Ananias was, verkocht samen met zijn vrouw Saffira een eigendom, en hield een deel van de opbrengst achter, ook met medeweten van zijn vrouw, en hij bracht een bepaald gedeelte en legde dat aan de voeten van de apostelen. En Petrus zei: Ananias, waarom heeft de satan uw hart vervuld, zodat u gelogen hebt tegen de Heilige Geest en een deel achtergehouden hebt van de opbrengst van het stuk grond?

Petrus legde er de nadruk op dat zowel het land als de opbrengst van de verkoop het eigendom bleef van dit echtpaar. Het was hun geld, daar konden ze mee doen wat ze wilden. Nu echter deden ze zich voor als gulle gevers terwijl ze allereerst aan zichzelf dachten. Dat was op dat cruciale moment van de heilsgeschiedenis onvergeeflijk.

UIT HET LEVEN

Toen ik als tiener maandenlang in een sanatorium moest kuren om te genezen van tbc, bracht mijn moeder wel eens een stapeltje karbonades mee om uit te delen. Daar gaf ik dan de andere jongens op de zaal een klein stukje van en hield de rest van de voorraad voor mezelf. *‘Eerlijk zullen we alles delen, ik een beetje meer dan jij.’* Daar heb ik me nog vaak enorm voor geschaamd. Toen ik later gelovig werd en kennis maakte met de tekst van vandaag, herinnerde die mij weer pijnlijk aan dat gênante voorval. Je kunt je dat wel voorstellen denk ik. Toch is hier in dit schokkende verhaal heel wat meer aan de hand. Het draait niet alleen om egoïsme. Het gaat om een zeer zeldzame en fatale manier van liegen. Je kunt liegen tegen mensen, bijvoorbeeld door je beter voor te doen dan je bent. Dat maakt een minderwaardig persoon van je. Je gooit je waardigheid te grabbel. Je kunt liegen tegen God door iets uit te halen wat het daglicht niet kan verdragen, en dan net te doen of Hij even niet oplette of de andere kant uitkeek. Dat is vooral nogal dommig. Want je wéét dat je Hem niet kunt ontlopen. Mensen die zichzelf atheïst noemen zijn nogal eens woedend op God die volgens hen niet bestaat. God kan deze dingen vergeven. Maar liegen tegen de Geest (vers 3 en 9) is iets anders.

Mattheüs 12:31 “Alle zonde en lastering zal de mensen vergeven worden, maar de lastering van de Geest zal niet vergeven worden.”

Het is huiveringwekkend en gelukkig uiterst zeldzaam. Het gebeurt als je bent omgeven door heil. Gods liefde is dan zó onontkoombaar aanwezig in de gebeurtenissen dat de lucht er als het ware van trilt. Iedereen ademt het in en er blijft geen ruimte meer over voor twijfels. De hemel is even op aarde. Als je dat negeert en jezelf bewust verhardt tegen Gods hart, dan kan Hij je niet meer bereiken. Ook bij God is er dus een grens. Niet in zijn tolerantie, maar in zijn mogelijkheden. Daar hoef je niet over in te zitten. Niemand begaat zomaar de zonde tegen de Geest, zeker niet wie er bang voor is dat ie het zal doen. Alleen hij wiens geweten dood is, is daartoe in staat.

UITSPRAAK

“God brengt niemand tegen zijn wil de hemel binnen.”

UITDAGING

Wat je kunt doen is jezelf afvragen of je iets achterhoudt, materieel zoals mijn stukjes vlees, of mentaal, bijvoorbeeld door het vertellen van halve waarheden. Zet dat recht, dan merk je dat dat pijnpuntjes in je achterhoofd oplost.

Dag 25

Auteur: Leo de Vos
Dag: woensdag 25 maart 2020
Weekthema: De vroege kerk en bezit
Dagthema: Naar vermogen geven als de nood hoog is

UIT DE BIJBEL - Handelingen 11:28-30

En een van hen, van wie de naam Agabus was, stond op en gaf door de Geest te kennen dat er een grote hongersnood zou zijn over heel de wereld, die ook gekomen is onder keizer Claudius. En de discipelen besloten, ieder naar vermogen, iets te sturen ten dienste van de broeders die in Judea woonden, en dat deden zij ook. En zij stuurden het naar de ouderlingen door de hand van Barnabas en Saulus.

Een Bijbelse voorzegging is geen intentieverklaring van God. Dat zeg ik maar even omdat die vergissing nogal eens gemaakt wordt. Agabus vertelde door de Geest niet wat God van plan was, maar waarschuwde de gemeente voor een noodsituatie zodat men maatregelen kon nemen.

UIT HET LEVEN

‘Ik geef ieder het zijne’, gaf een kennis mij te kennen, en hij vond dat God hem daar eigenlijk wel voor mocht belonen. Alsof het zo bijzonder is dat je ieder het zijne geeft. Er wordt trouwens niet eens mee bedoeld dat je iets geeft. Je zegt in feite dat je een ander laat zijn wie hij is. Mag het misschien een onsje meer zijn? Daar bedoel ik niet mee dat de hoeveelheid die je geeft belangrijk is. In Gods rijk speelt het getal geen rol. De penning van de weduwe is meer waard dan de handenvol geld van de rijken (Markus 12:41-44). Wat ik bedoel is dat geven een offer is, dat het je iets kost, dat je het voelt. Mensen in het oude Israël gaven het beste dier van hun kudde en daarvan het vetste stuk, of de beste vruchten van het land.

Er zijn wel altijd haken en ogen. Je kunt gierig geven en jezelf aanpraten dat je gul bent. Je kunt veel geven en dat terloops en bescheiden aan de halve wereld laten weten. Je kunt kolossale anonieme donaties doen zodat het hele dorp meteen doorheeft van wie het geld komt. Je kunt landelijke acties steunen omdat achterblijven een sociaal schuldgevoel oplevert. Nederland is heel scheutig bij grote acties. We hoesten met z’n allen miljoenen op als het een keer nodig is. Op zo’n moment lees je wel eens bij een columnist dat ons volk zijn geweten afkoopt. Ach, wie kan daarover oordelen? Een ander zegt: Wat doet het ertoe? Als het geld maar binnenstroomt. Er zijn altijd overwegingen, bijbedoelingen misschien. Leer leven met het feit dat je niet volmaakt bent. Voor God is dat geen nieuws.

Om jezelf te helpen in het geven zonder borstklopperij of moeilijke denkrimpels zijn er een paar dingen waar je bewust voor kunt kiezen om je te helpen een ‘laconieke gever’ te worden:

- Laat je linkerhand niet weten wat je rechterhand geeft
- Verwacht niets terug, ook niet van God
- Houd altijd de gedachte levend dat je alles wat je hebt, ook maar hebt gekregen
- Test uit dat geven gelukkiger maakt dan krijgen

UITSPRAAK

“Elke gulden die je niet nodig hebt is rijkdom.” (Oud gezegde)

UITDAGING

Geef niet alles aan één persoon, instantie of organisatie. Verspreid je giften over vele. Dat maakt jou als gever prettig anoniem en voorkomt teleurstellingen als het fout gaat.

Dag 26

Auteur: Fokke Kooistra
Dag: donderdag 26 maart 2020
Weekthema: De vroege kerk en bezit
Dagthema: Geven maakt gelukkig

UIT DE BIJBEL - Handelingen 20:35b

... namelijk dat Hij gezegd heeft: Het is zaliger te geven dan te ontvangen.

Deze uitspraak van Jezus vinden we niet terug in de Evangelieën maar Paulus citeert deze uitspraak in zijn afscheidsrede aan de ouderlingen van de gemeente in Efeze. Hij staat op het punt om te vertrekken naar Jeruzalem. Paulus plaatst deze uitspraak in het kader van de zorg voor de zwakken in de gemeente. En hij wijst op het feit dat hij van hen niets heeft verlangd en in zijn eigen levensonderhoud heeft voorzien.

UIT HET LEVEN

Als ik mensen uit mijn omgeving deze uitspraak hoor zeggen vraag ik wel eens wat ze daar precies mee bedoelen. En regelmatig klinkt dan in de uitleg iets door van dat je zelf meer zult ontvangen als jij begint met geven. Dat komt dan vaak door de tekst uit Lukas 6:38 waar staat: “Geef en aan u zal gegeven worden: ...” Maar in Handelingen staat wat anders! In de woorden *van Jezus* die Paulus bij zijn vertrek aanhaalt klinkt iets anders door: dat je zaliger - dat is gelukkiger - wordt van geven dan van ontvangen.

UITSPRAAK

“Wanneer gelovigen beantwoorden aan hun innerlijke neiging zichzelf aan anderen te geven zonder er iets terug van te verwachten, ervaren zij een diep innerlijke voldoening.” Johannes Paulus II

UITDAGING

Maak het vandaag concreet: schrijf (e-mail, kaartje of een appje) een bedankje aan iemand uit je omgeving, geef een extra fooi aan de bediening in het restaurant of loop niet voorbij aan de draaiorgel man, maar doe wat in zijn geldbakje.

Dag 27

Auteur: Fokke Kooistra
Dag: vrijdag 27 maart 2020
Weekthema: De vroege kerk en bezit
Dagthema: Zorg voor weduwen en wezen

UIT DE BIJBEL - Jakobus 1:27

De zuivere en onbevleete godsdienst voor God en de Vader is dit: wezen en weduwen bezoeken in hun verdrukking en zichzelf onbesmet bewaren van de wereld.

Met godsdienst wordt in dit vers het zichtbare en openbare aspect van je geloof in de Here Jezus bedoeld. In de tijd waarin Jakobus deze brief schreef hadden weduwen en wezen het extra moeilijk om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. Niet in het minst omdat ze er alleen voor stonden. Daarom roept Jakobus zijn lezers op om deze groep te bezoeken, letterlijk maar ook figuurlijk, door ze bij te staan in hun moeite om rond te komen.

UIT HET LEVEN

Toen mijn vader ruim twee jaar geleden overleed werd ik zelf een wees. Het besef dat je ouders niet meer leven maakt je meer bewust van de eindigheid van het leven. Ik ben gezegend met een gezin, een kerkelijke gemeente en lieve vrienden om me heen. Ik stond er niet alleen voor. Maar het maakte wel dat ik oog heb gekregen voor de weduwen en wezen van onze tijd. En dan bedoel ik mensen die het in onze tijd moeilijk hebben om rond te komen. Of die echt eenzaam en alleen zijn en geen aansluiting vinden.

UITSPRAAK

“Ik maak me niet zoveel zorgen of God wel aan mijn kant staat, ik ben meer bezorgd of ik wel aan Gods kant sta.” Abraham Lincoln

UITDAGING

Neem je voor om de komende week iemand uit je buurt of kerkelijke gemeente te bezoeken die eenzaam is en vraag hem/haar of je ze ergens mee kunt helpen.

Dag 28

Auteur: Fokke Kooistra
Dag: Zaterdag 28 maart 2020
Weekthema: De vroege kerk en bezit
Dagthema: Evenwichtig geven

UIT DE BIJBEL - 2 Korintiërs 8:9-15

Want u kent de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij omwille van u arm is geworden, terwijl Hij rijk was, opdat u door Zijn armoede rijk zou worden. Ik geef hierin dan ook slechts mijn mening, want dat is nuttig voor u, die niet alleen met het doen, maar ook met het willen reeds een jaar geleden begonnen bent. Voltooi echter nu ook het doen, opdat, zoals de bereidwilligheid er was, zo ook de voltooiing er zal zijn, overeenkomstig wat u hebt. Want als de bereidwilligheid aanwezig is, dan is iemand welgevallig overeenkomstig wat hij heeft, niet overeenkomstig wat hij niet heeft.

Dit gedeelte maakt deel uit van een oproep tot vrijgevigheid. Twee dingen vallen op: Paulus plaatst het geven in het licht van wat Christus voor ons heeft gedaan. De genade en geven gaan hier hand in hand. En ten tweede pleit Paulus voor gelijkheid en evenredigheid. Het principe van dat genoeg ook echt genoeg is.

UIT HET LEVEN

In mijn kerkelijke traditie worden de giften van de leden van de kerk 'vrijwillige bijdrage' genoemd. De gedachte erachter is dat je je er niet op moet voorstaan dat je geeft en hoeveel je geeft. Maar hoe er soms over gesproken wordt maakt wel dat ik wel eens de indruk krijg dat het met de vrijwilligheid van de vrijwillige bijdrage wel meevalt. Misschien moeten we op grond van dit gedeelte van Paulus eerder spreken over 'Evenwichtige bijdrage'. Zoals Paulus bedoelde: je moet niet geven maar je gaat geven als je echt weet wat Gods genade voor jou heeft betekend. En dat is een zaak tussen jou en God.

UITSPRAAK

Ik hoorde een predikant eens in een preek over dit gedeelte zeggen: "Hou je geld maar, de Heer wil je helemaal!"

UITDAGING

Zet vandaag eens op een rij hoeveel je dit jaar tot nu toe hebt gegeven en vraag je zelf in alle eerlijkheid af: is dit evenwichtig? Klopt het met wat ik zelf maandelijks ontvang en te besteden heb? En is het een goede afspiegeling van wat de genade van God met mij heeft gedaan?

Week 6

Dag 29

Auteur: Paul van der Laan
Dag: maandag 30 maart 2020
Weekthema: Rust en doel in crisistijd
Dagthema: Wees niet bang, de Heer is bij je.

Het COVID-19 virus houdt de gemoederen in de hele wereld bezig. Het roept op tot bezinning en herwaardering van vrijheden, die wij als vanzelfsprekend beschouwen. Vrij om te gaan en te staan waar je wilt. Het kan even niet. Juist de vastentijd is bedoeld om zulke zaken te overdenken in het licht van de Bijbel. Daarom hebben Gabriël en Stichting Encour de oorspronkelijke planning te wijzigen en één week in te lassen om stil te staan bij de vragen en uitdagingen, waar we in deze bijzondere periode voor staan.

UIT DE BIJBEL - Psalm 23:4

*Al ging ik ook door een dal vol schaduw van de dood,
ik zou geen kwaad vrezen, want U bent met mij;
Uw stok en Uw staf,
die vertroosten mij.*

Deze overbekende psalm is een van de mooiste gedichten ooit geschreven. Het gaat over de Goede Herder (Jezus) en is geschreven door een herder (David). Het is een psalm die troost biedt in moeilijke tijden. Troost omdat wij de beste Herder hebben die voor ons zorgt en ons voorbereidt op een prachtige toekomst. In dit vers staat de stok voor bescherming tegen vijanden van buitenaf. Met de stok beschermt de Herder zijn schapen als wilde dieren hen aanvallen. De staf staat voor de leiding van de Herder die ons de weg wijst. Met de staf tikt de Herder op de rotsen als de schapen, vaak 's nachts, van de ene weide naar de andere trekken. Wij hoeven niet bang te zijn als gevaar dreigt want de goede Herder is bij ons.

UIT HET LEVEN

Beppie, een goede vriendin van ons, was als zovelen een beetje in paniek vanwege het Covid-19 virus en appte naar mijn vrouw: *“de hele wereld staat in brand! Waar gaat dat naar toe?”*. Mijn vrouw, die de nuchterheid zelf is, appte terug: *“Rustig blijven ademen en genieten van wat nog wel kan en mag ...”*. Dat stelde Beppie eventjes gerust. Het is begrijpelijk dat we onrustig en angstig worden als bepaalde zekerheden plotseling wegvallen. Het werpt ons terug op onze basis. Als kind vielen we terug op onze ouders als we angstig waren; hun aanwezigheid, zorg en liefde voor ons stelden ons gerust. Waar is onze rust en vertrouwen nu op gebaseerd? Juist in deze bewogen periode van gedwongen isolatie ervaren wij hoe rijk wij zijn als wij de Goede Herder kennen. Nu we samen door dit donkere dal gaan, hoeven we geen angst te hebben voor het dreigende gevaar. Zelfs als we door het dal van de dood gaan, dan zijn we nog niet bang. Hij is tenslotte bij ons en dat geeft ons moed. Geen onbezonnen moed, het is gebaseerd op de nabijheid van de almachtige God en op Zijn woord. Dat maakt ons rustig in onrustige tijden. Die rust zal aanstekelijk werken en de mensen om ons heen jaloers maken. Zorg dan, dat je duidelijk maakt op Wie jouw rust is gebaseerd.

UITSPRAAK

Gedurende deze tijd van het coronavirus grijpt angst de harten van mensen over de hele wereld aan. Enorme angst die nog steeds toeneemt. Die angst is net zo reëel als het virus zelf, maar dit is te behandelen. Er zijn mensen in nood die we kunnen helpen. Zoals een brandweerman naar het vuur rent, zo moet de kerk reageren op crises om ons heen. Wij die de kerk zijn, moeten opstaan en de handen en voeten zijn van de Heer Jezus Christus.

Bron: Franklin Graham, Directeur van de “Billy Graham Evangelistic Association”.

UITDAGING

Mogelijk zijn een aantal vaste activiteiten, zoals bijvoorbeeld sporten of kerkbezoek, door de beperkende maatregelen (tijdelijk) weg gevallen. Bedenk hoe u die extra tijd zinvol kunt invullen. Wellicht heeft u hierdoor meer gelegenheid om u te bezinnen over het thema van deze meditatieve reeks in de vastentijd: *“Geld als middel voor zinvol leven.”* Probeer zelf eens de Bijbel op dit thema te onderzoeken, bijvoorbeeld door alle teksten met het woord “geld” te lezen en te overdenken. Reserveer ook tenminste een kwartier per dag om te bidden voor degene die door het COVID-19 virus geïnfecteerd zijn, zegen het verplegend personeel en bidt dat we met elkaar de discipline kunnen opbrengen om dit gevaar op onze volksgezondheid te keren.

Dag 30

Auteur: Henk Stoorvogel / Paul van der Laan
Dag: dinsdag 31 maart 2020
Weekthema: Rust en doel in crisistijd
Dagthema: Een resetting van onze schepping?

In deze meditatie nemen wij onder het kopje “Uit het leven” een lezenswaardig artikel van Henk Stoorvogel over, dat hij schreef naar aanleiding van de vragen en uitdagingen, die het coronavirus oproept. De andere onderdelen van de meditatie zijn door Paul van der Laan aangevuld.

UIT DE BIJBEL - Leviticus 25:3-4

Zes jaar mag u uw akker bezaaien, zes jaar mag u uw wijngaard snoeien en de opbrengst ervan inzamelen. Maar in het zevende jaar moet het voor het land sabbat zijn, een periode van volledige rust, een sabbat voor de HEERE. Uw akker mag u niet bezaaien en uw wijngaard mag u niet snoeien.

Elk zevende jaar heette sabbatsjaar, net zoals de sabbat de zevende dag van elke week is. In diverse gedeelten lezen we bepalingen over deze instelling (Ex. 23:10; Lev. 25:1-7, 20-22; Deut. 15:1-11; 31:10-13), maar alleen in Leviticus 25 komt de naam sabbatsjaar voor.

UIT HET LEVEN

Op het moment van schrijven, vrijdag 13 maart, beheerst het corona-virus de samenleving. Mensen hamsteren toiletpapier, paracetamol en dozen melk. Het vliegverkeer ligt plat. Universiteiten en hogescholen hebben de deuren gesloten. Mensen worden opgeroepen om thuis te werken en bijeenkomsten van meer dan honderd personen zijn verboden. Kerken komen in kleine groepen samen, of richten overhaast livestreams in. Het land verkeert in crisis. Hoe moeten we daar nu naar kijken? Is het een teken van de eindtijd, zoals verschillende mensen tegen me zeggen? Is het vooral een kans om tot doorbraken te komen in onze manier van leven en werken, zoals anderen geloven? Toont deze crisis aan hoe wankel de mentale weerbaarheid van ons Nederlanders is geworden? Wordt de kwetsbaarheid van de gedachte van de maakbaarheid van onze wereld blootgelegd? Een gedachte die mijzelf niet los laat is deze: zou het kunnen zijn dat de schepping zichzelf aan het resetten is? We roepen al jaren lang dat het écht anders móet. We kúnnen de wereld niet eindeloos over blijven vliegen. We kúnnen niet blijven consumeren op het niveau zoals we dat in het westen gewend zijn. We kúnnen niet klakkeloos doorgaan met het opgebruiken van de ene planeet die we hebben. We weten samen allang dat het anders moet. Het lukt ons alleen niet om écht te veranderen. In alle wereldconferenties en politiek zoeken we voortdurend naar een compromis: welke maatregelen kunnen we treffen zonder dat het ons teveel zal raken? We zoeken naar verandering op zo'n niveau en schaal dat het onze manier van leven niet echt uit het lood slaat. We zijn te verslaafd geraakt aan ons comfort. De natuur heeft echter wonderlijke mechanismes om haar evenwicht te herstellen. Dat zien we in het klein, in bijvoorbeeld de kringloop met muizen, uilen en insecten. Ik heb het ook gezien in mijn eigen lichaam. Toen ik te lang doorliep met stress en mijn levenstempo niet kon of wilde veranderen, kreeg ik als vanuit het niets over mijn hele lijf netelroos. Toen kon ik plotseling wel afspraken cancelen

en mijn lichaam de rust geven die het nodig had. Met de corona-crisis zien we dit misschien wel in het groot. Heeft ons onvermogen om te veranderen de aarde genoodzaakt om drastischer maatregelen te nemen en ergens iets te laten ontstaan dat ons allemaal wel dwingt om anders te gaan leven? Is het een soort shocktherapie die ons dwingt om met z'n allen weer normaal te gaan doen en te leren leven op een duurzaam gezonde en houdbare manier? In ieder geval blijkt dat we nu toch kunnen veranderen. We kunnen dus wel stoppen met vliegen, reizen, consumeren. Ineens blijkt dat we ook met veel minder toe kunnen, dat ons leven anders kan. En de aarde? Door alle drastische maatregelen van overheden wereldwijd, komt zij tot rust. Smog verdwijnt boven steden. De lucht die wij inademen wordt schoner. Italianen beginnen weer te zingen. We werken massaal thuis en hoeven niet eens meer 100 kilometer per uur te rijden. Stikstofdoelen komen binnen bereik. Ja, ik hoorde dat er zelfs weer vogels fluiten in Wuhan. Jarenlang werd er geen vogel meer gehoord. Allemaal waren ze weggevlucht voor de ongebreidelde expansiedrift van ons mensen. Het lijkt me alsof het corona-virus werkt als een grote reset-knop. Een beetje zoals het Bijbelse sabbatsjaar: elk zevende jaar werd het land niet bewerkt, zodat het tot rust kon komen en de jaren daarop weer volop vrucht kon dragen. Het is mijn gebed dat door alle onrust van het virus heen de vogels weer zullen gaan fluiten en een nieuwe lente aanbreekt.

UITSPRAAK

Let go of yesterday. Let today be a new beginning and be the best that you can, and you'll get to where God wants you to be.

Laat gisteren los. Laat vandaag een nieuw begin zijn en wees de beste die je kunt zijn; dan zal je komen waar God wil dat je bent.

Bron: Joel Osteen, Amerikaanse schrijver, televisieprediker en voorganger te Houston.

UITDAGING

Schrijf één of meerdere redenen op, die volgens jou met de uitbraak van het Corona virus te maken hebben. Vergeet daarbij de geestelijke dimensie niet. Plaats deze op de sociale media en daag je netwerk uit hierop te reageren.

Dag 31

Auteur: Paul van der Laan
Dag: woensdag 1 april 2020
Weekthema: Rust en doel in crisistijd
Dagthema: Altruïsme als levenshouding

UIT DE BIJBEL - Romeinen 15:1-3a

Maar wij die sterk zijn, zijn verplicht de zwakheden van hen die niet sterk zijn te dragen, en niet onszelf te behagen. Laat daarom ieder van ons zijn naaste behagen ten goede, tot opbouw. Want ook Christus heeft niet Zichzelf behaagd ...

Het woord “altruïsme”, dat staat voor gericht zijn op een ander c.q. onbaatzuchtig, is voor het eerst gevormd in 1851. Het woord egoïsme bestond al veel langer. Uit deze Bijbeltekst blijkt dat het begrip altruïsme zo oud is als de christelijke gemeente. In navolging van onze Heer zijn wij niet gericht op onszelf maar op het welzijn van onze naaste. Deze levenshouding is volgens historici een van de belangrijkste oorzaken van de explosieve groei van het christendom in de eerste eeuwen van haar bestaan.

UIT HET LEVEN

“Je bent een aso als je nu een huisfeest houdt!”. Dat stelde Ferdinand Grapperhaus, minister van justitie en veiligheid, tijdens de persconferentie van maandag 23 maart j.l.. De coronacrisis schudt ons wakker en doet ons meer dan ooit beseffen, dat we samen leven. Het individu leeft niet op een eiland en dient rekening te houden met de ander. Het is asociaal als je door je gedrag de gezondheid van een ander in gevaar brengt. De Bijbel gaat nog een stap verder en zet ons aan om het belang van de ander voorop te stellen. Het leven van Jezus is daarbij ons leidend voorbeeld. Wat houdt dat in deze tijd concreet in? Doe er alles aan om zelf niet geïnfecteerd te raken en probeer het risico dat je een ander infecteert tot een minimum te beperken. Kwetsbare senioren moeten helemaal worden ontzien. Denk na hoe je zij die eenzaam zijn in deze moeilijke en angstige tijd een hart onder de riem kunt steken. De sociale media kunnen daartoe een middel zijn, maar wellicht kun je ook praktisch helpen bijvoorbeeld door boodschappen te doen voor iemand die zelf de deur niet uit mag. We worden een betrekkelijk lange periode letterlijk terug geworpen op ons zelf of op ons gezin. Dat zal voor velen wennen zijn. Wij kunnen even niet meer het feestland zijn, waarin Nederland zich de laatste jaren heeft ontwikkeld. Laten we ons uitstrekken naar de kans die dit biedt om ons te verdiepen in de wezenlijke vragen van het leven.

Persoonlijk beleef ik deze periode met een mengeling van gevoelens. Aan de ene kant ben ik erg rustig onder de dreiging. Het geloof en vertrouwen in God sterkt mij merkbaar. Toch maak ik mij ook zorgen als ik moet kuchen of mijn neus moet snuiten. Het zal toch niet? Wat mij vooral bezig houdt zijn vragen als “wat betekent deze crisis in hemels perspectief?” en “welke kansen biedt de crisis aan de gemeente van Jezus Christus om de kracht van het koninkrijk Gods te tonen aan elkaar en aan de wereld?” Een heilzame weg is in ieder geval om niet voortdurend met je zelf bezig te zijn, maar na te denken en te bidden wat je voor de mensen om je heen kunt betekenen en hoe jij voor hen tot zegen kunt zijn.

UITSPRAAK

Zijn we echt een kerk voor iedereen, of gewoon de kerk voor onszelf? We dringen er bij u op aan zusters en broeders om de komende maanden een ander soort kerk te worden: hoopvol en geworteld in gebed en lofprijs en overvloeiend in onze dienst aan de wereld.

Bron: Justin Cantuar en Sentamu Eboracensis, aartsbisschoppen van Canterbury en York, rondschrijfbrief aan de Church of England n.a.v. de coronacrisis.

UITDAGING

Laatst las ik een artikel over de vraag of de gewoonte om elkaar een hand te geven deze crisis zal overleven. Mij dunkt dat mensen steeds angstiger zullen worden voor fysiek contact. Zijn er alternatieven om onze genegenheid aan elkaar te laten zien zonder elkaar aan te raken? Een mooi Westers alternatief voor de in de Bijbel genoemde “heilige kus” (Rom. 16:16; 1 Kor. 16:20; 2 Kor. 13:12; 1 Thess. 5:26; 1 Petrus 5:14) vind ik bijvoorbeeld de bevestigende knik naar elkaar terwijl we het lied “ik heb je lief met de liefde van de Heer” zingen. In Thailand kent men de zogenaamde “wai” als men elkaar begroet. Hierbij buigt men op afstand licht naar elkaar met gevouwen handen. Aan dit gebruik zitten echter weer allerlei sociale en religieuze connotaties, zodat we het niet klakkeloos kunnen overnemen. Hoe we elkaar in de toekomst zullen begroeten, moet nog blijken. We hebben gelukkig tijd genoeg om ons daarover te bezinnen. Probeer zelf eens enkele alternatieven te bedenken, waarbij wij zonder onnodig fysiek contact toch de liefde en het respect voor elkaar kunnen uiten en bespreek dat eens met anderen.

Dag 32

Auteur: Bert den Hertog
Dag: donderdag 2 april 2020
Weekthema: Rust en doel in crisistijd
Dagthema: Waar is ons geloof?

UIT DE BIJBEL - Markus 4:35-41

En op die dag, toen het avond geworden was, zei Hij tegen hen: Laten wij overvaren naar de overkant. En zij lieten de menigte achter en namen Hem, Die al in het schip was, mee; en er waren nog andere scheepjes bij Hem. En er stak een harde stormwind op en de golven sloegen over in het schip, zodat het al volliep. En Hij lag in het achterschip te slapen op een hoofdkussen; en zij wekten Hem en zeiden tegen Hem: Meester, bekommert U Zich er niet om dat wij vergaan? En Hij, wakker geworden, bestrafte de wind en zei tegen de zee: Zwijg, wees stil! En de wind ging liggen en er kwam een grote stilte. En Hij zei tegen hen: Waarom bent u zo angstig? Hebt u dan geen geloof? En

zij vreesden met grote vrees en zeiden tegen elkaar: Wie is Deze toch, dat zelfs de wind en de zee Hem gehoorzaam zijn?

UIT HET LEVEN

We leven in spannende dagen en tijden. Een grote vraag is dan waar we ons door laten leiden. Juist in deze tijden van onzekerheid is het belangrijk ons dat af te vragen. Als mensen zijn wij gewend om op drie natuurlijke manieren te reageren op een spannende situatie:

- 1) freeze (bevriezen, je voelt je helemaal verlamd, je weet niet meer wat je moet doen en gaat dus ook niets doen)
- 2) flight (we gaan vluchten, ontkennen, bagatelliseren)
- 3) fight (vechten, keihard er tegen aan).

Misschien herken je één van deze reacties op al het corona nieuws wat op je afkomt. In algemene zin of met je financiën in het bijzonder: hoe moet het straks financieel verder? Toch is er meer te zeggen. Daarvoor wil ik met jullie vandaag stilstaan bij Mark 4: 35-41. Het verhaal van Jezus in de storm op het meer. Rembrandt heeft een prachtig olieverfschilderij hiervan gemaakt (zie boven). De discipelen gaan samen met Jezus naar de overkant van het meer. Met Jezus aan boord. Alles oké zou je zeggen. En toch ook weer niet, want er breekt een storm uit. Als je met Jezus omgaat kunnen er blijkbaar stormen in je leven komen. De discipelen houden het niet meer en ze maken Hem geërgerd wakker in de trant

van "Boeit het u niet?". Ik vind dat best begrijpelijk, ik vrees dat ik ook zo gereageerd zou hebben. Jezus reageert echter anders: 1) Hij laat zien dat Hij ook de Heer over de natuur is. 2) Hij neemt hun angst serieus en stelt een reflectievraag. 3) Hij nodigt hen uit - door de vraag naar hun geloof te stellen - meer en dieper op Hem te gaan vertrouwen in plaats van hun eigen kracht. Met andere woorden: Naast de angstreacties van freeze, flight, fight stelt Hij er één van focus. Focus maar op Mij. Ik ben er toch? Niet simpel maar wel de Enige (manier) waar we daadwerkelijk tot Rust kunnen komen. Wat de toekomst ons zal brengen - ook financieel - weten we niet. Wel weten we dat er één is die onze Heer wil zijn en onze Voorziener. De vraag is of wij dat geloven of beter gezegd Hem vertrouwen. Juist in deze dagen nodigt dat ons uit om alles los te laten - ook onze financiën - en onze angst en zorg in Gods Hand te leggen. En zijn belofte niet te vergeten: *Zie, Ik ben met U, alle dagen tot aan de voleinding van de wereld.* Onze zekerheid ligt niet in onszelf, maar in wie Hij is en wat Hij heeft gedaan. Zo kunnen we ook nu op weg naar Pasen.

UITSPRAAK

Never be afraid to trust an unknown future to a known God. (Wees nooit bang om een onbekende toekomst toe te vertrouwen aan een bekende God)

Bron: Corrie ten Boom

UITDAGING

Pak een vel papier en maak een lijst van alles waarover je zorgen maakt. Maak drie kolommen freeze, flight, fight. Kijk welke zorgen in deze categorieën is in te delen. Kies er een specifieke zorg uit en ga daarover in gebed en vraag God hoe je ondanks deze zorg kan leren om op Hem te focussen.

Dag 33

Auteur: Andries Knevel
Dag: vrijdag 3 april 2020
Weekthema: Rust en doel in crisistijd
Dagthema: In onze zwakheid laat God Zijn sterkte zien

De meditatie van deze week zijn aangepast naar de periode waarin we nu leven vanwege het COVID-19 virus. Bijzonder is dat Andries de meditatie voor vandaag al heeft geschreven voor het uitbreken van het coronavirus.

UIT DE BIJBEL - 2 Korinthe 12:10

Daarom heb ik een behagen in zwakheid: in smadelijke behandelingen, in noden, in vervolgingen, in benauwdheden om Christus' wil. Want wanneer ik zwak ben, dan ben ik machtig.

Pittige woorden van Paulus, die we hem niet meteen zullen nazeggen. Driemaal bad hij of iets wat hem erg hinderde (een doorn in zijn vlees) zou worden weggenomen. Maar het gebeurde niet. Toen begreep hij, dat je meer ontvankelijk bent voor het Evangelie van Jezus, als je zelf weinig hebt om op te vertrouwen.

UIT HET LEVEN

Ruim drie jaar geleden werd ik in het ziekenhuis opgenomen met een ernstige Legionella besmetting. Ik was ziek, heel ernstig ziek, en was afhankelijk van apparaten die me zuurstof gaven. Van die ooit zo gezonde en energieke man was weinig over. Daar lag ik: overgeleverd aan de (goede) zorgen van de verpleegkundigen en van de zoemende apparaten achter mij. Ik was, om met Paulus te spreken, zwak. Ik was in nood.

Voelde ik me toen machtig? Nou, dat niet helemaal. Ik voelde me eerder uitgeteld, uitgerangeerd, met de vraag of het ooit nog goed zou komen. In deze moeilijke periode kwam er een lied op mijn weg, dat nooit meer is weggegaan: "Ik zal er zijn" van Sela, gezongen door Kinga Bán.

"Onnoembaar aanwezig deelt U mijn bestaan." En dat heb ik daar in het

ziekenhuisbed mogen ervaren, samen met mijn vrouw. We luisterden naar uitvoeringen via haar mobieltje en waren samen ontroerd. Dat is dus de kracht waar Paulus over schrijft. Misschien heb ik het in ziekenhuis pas voor het eerst echt begrepen. Een paar maanden later kwam de zangeres van Sela, Kinga Bán, als verrassing, op mijn verjaardag het lied voor me zingen. We keken elkaar aan. Ik was herstellende en zij werd steeds zeker (en zou vorig jaar overlijden). Sterkte en zwakte liggen dicht bij elkaar. Wie sterk meent te zijn, kan een oogwenk zwak worden. Wat mooi als je dan, juist dan, de kracht van God mag ervaren. En ik begreep te meer: Als God er voor mij wil zijn, dan wil ik er voor anderen zijn.

(Kinga Bán zingt "Ik zal er zijn" Ctrl + Klik op foto of: <https://youtu.be/3TYvV3T1wso>)

UITSPRAAK

Een van mijn grootste puzzels toen ik voor het eerst christen werd, is het Bijbelvers: *'Mijn genade is voor u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.'* (2 Korinthe 12:7). Dat ging zo tegen mijzelf in. Zwakheid? En nu omarm ik deze waarheid met alles wat in me is, nu ik me realiseer dat mijn eigen kracht ontoereikend is. Of het nu gaat om een coronavirus of een familiecrisis, maar Gods kracht is altijd voldoende!

Bron: Francis Collins, directeur National Institutes of Health in Bethesda, Maryland, Verenigde Staten.

UITDAGING

Sta eens stil bij de ergste crisis in jouw leven. Hoe heb jij toen God ervaren? Welke (blijvende) les heb je er uit geleerd? Wat neem je je voor om te doen als je weer een crisis doormaakt?

Dag 34

Auteur: Bert den Hertog
Dag: zaterdag 4 april 2020
Weekthema: Rust en doel in crisistijd
Dagthema: Wat weegt het zwaarst?

UIT DE BIJBEL - Mattheüs 6:19

Verzamel geen schatten voor u op de aarde, waar mot en roest ze verderven, en waar dieven inbreken en stelen;

UIT HET LEVEN

De tekst van vandaag zullen velen wel is hebben gehoord of gelezen. Toch wordt er niet veel over gesproken. Is dat omdat de tekst ons niet zo relevant lijkt of te confronterend is? In deze spannende tijden worden we zowel als individu, als land en wereld opnieuw bij deze tekst bepaald: als je al je kaarten op aardse rijkdom zet kom je uiteindelijk bedrogen uit. Dat merken we nu om ons heen. Miljarden worden nu in de economie gepompt, maar is dat nu echt het allerbelangrijkste en slimste? Met je geld kun je je gezondheid niet kopen en ook geen liefde. Ik vond het schokkend om van de week een verhaal te horen van iemand die corona heeft en die probeerde via geld te voorkomen dat hij eenzaam zou zijn door een zuster te betalen om aan zijn bed te gaan zitten. Zo heeft God ons leven niet bedoeld. Hij wil er onvoorwaardelijk voor ons zijn. Vandaar de oproep van Jezus een paar verzen verder: *“verzamel schatten voor u in de hemel”* (vers 20). Hiermee wordt onder andere bedoeld: zoek eerst het Koninkrijk van God! Met andere woorden: als je echt tot je bestemming wilt komen en gelukkig wil worden, ga dan je prioriteiten verleggen. Richt je op God en op Zijn doelstellingen. Want: *“Waar je schat is zal je hart zijn* (vers 21)”. Juist in deze vastentijd van 2020 is het zinvol onszelf te bevragen over waar ons hart de afgelopen tijd op gericht was. Dan kan je God gericht vragen je te leren om te investeren in hemelse schatten in de door Hem geschonken tijd. Laten we onze talenten en ons geld investeren in Zijn Koninkrijk in plaats van deze in te zetten voor ons eigen koninkrijk.

UITSPRAAK

Maar zoek eerst het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u erbij gegeven worden. Bron: Mattheus 6.33.

UITDAGING

Waar klopt jouw hart van? Schrijf op wat je belangrijk vindt in je leven. Maak twee kolommen: schatten op aarde en schatten in de hemel. Maak daarna een overzicht van je uitgaven. Een hulpmiddel om dit goed te kunnen doen is de tool van het Nibud die te vinden is op <https://persoonlijkbudgetadvies.nibud.nl>. Bekijk vervolgens hoe je uitgaven passen bij wat je hebt opgeschreven dat je belangrijk vindt. Wil je je uitgaven zo laten of nieuwe keuzes hierin maken? Breng het in gebed. God staat klaar om te luisteren.

Week 7

Dag 35

Auteur: Paul van der Laan
Dag: maandag 6 april 2020
Weekthema: Liefhebben als Jezus
Dagthema: Het nieuwe gebod van Jezus

UIT DE BIJBEL - Johannes 13:34-35

Een nieuw gebod geef Ik u, namelijk dat u elkaar liefhebt; zoals Ik u liefgehad heb, moet u ook elkaar liefhebben. Hierdoor zullen allen inzien dat u Mijn discipelen bent: als u liefde onder elkaar hebt.

De laatste week van de vastentijd wordt wel de Stille Week, Goede Week, Heilige Week, Grote Week of lijdensweek genoemd. In deze week speelt het passieverhaal zich af en eindigt glorieus in de opstanding van Jezus Christus uit de dood. Dit Bijbelgedeelte begint met de voetwassing en is de opmaat voor wat komen gaat. Kort voor Zijn dood wil Jezus Zijn discipelen nog een aantal cruciale lessen meegeven, die zij en wij nooit mogen vergeten.

UIT HET LEVEN

Op 4 januari 2020 is mijn schoonmoeder overleden. Zij is 96 jaar geworden. Wij zijn dankbaar voor haar leven, dat toegewijd was aan God en haar gezin. Helaas kon zij de laatste jaren door dementie niet meer met ons communiceren. Wat zou ze ons op het laatste van haar leven nog hebben meegegeven als zij nog helder was geweest? “Blijf trouw aan God en aan elkaar” zou ze gezegd kunnen hebben. De laatste woorden die een mens nog kan doorgeven, zijn geladen. Wat zou u nog willen zeggen, als u wist dat u binnenkort zou sterven?

Op het laatst van Zijn aardse leven geeft Jezus aan Zijn discipelen een nieuw gebod mee. Johannes herhaalt dit nog eens in zijn evangelie in Johannes 15: 12. Het is klaarblijkelijk heel belangrijk. Jezus normeert de liefde die wij voor elkaar moeten hebben: “liefhebben zoals Ik u heb liefgehad”. Dat is de hoogste vorm van liefhebben. Zelf noem ik dit nieuwe gebod wel eens “de derde tafel”. Zoals we eerder in deze serie hebben gezien kan de eerste tafel (gebod 1-5) worden samengevat met: “God liefhebben boven alles” en de tweede tafel (gebod 6-10) met “Je naaste liefhebben als je zelf”. Omdat wij na het heengaan van Jezus de heilige Geest hebben ontvangen, kan Jezus ons een nog hoger gebod geven. Kan dat wel: liefhebben zoals Jezus ons heeft liefgehad? Ja, door de liefde Gods die in ons hart is uitgestort door de heilige Geest (Romeinen 5:5). Weet u wat zo verbazingwekkend is? Jezus heeft ons maar één nieuw gebod gegeven en de christenen weten dit nauwelijks, laat staan dat zij er uitvoering aan geven. In tientallen kerkelijke gemeenten heb ik de vraag gesteld of zij dit nieuwe gebod konden citeren en er is nog nooit iemand geweest die het letterlijk kon opzeggen. Dit gebod is niet alleen “nieuw” het is ook een gebod met een prachtige belofte. Als wij werkelijk proberen van elkaar te houden, zoals Jezus ons dat heeft voorgeleefd, dan zullen de mensen om ons heen daardoor herkennen en erkennen dat wij Zijn volgelingen zijn.

UITSPRAAK

“Elke christen zou het nieuwe gebod dat Jezus aan Zijn discipelen heeft gegeven letterlijk moeten kunnen citeren en er zijn levensmissie van moeten maken.”

Bron: Paul van der Laan

UITDAGING

Noem eens vijf aspecten die kenmerkend zijn van de liefde van Jezus, waaraan wij ons zouden moeten spiegelen.

Dag 36

Auteur: Paul van der Laan
Dag: dinsdag 7 april 2020
Weekthema: Liefhebben als Jezus
Dagthema: Liefhebben door dezelfde weg te volgen

UIT DE BIJBEL - Johannes 14:4-6

En waar Ik heen ga, weet u, en de weg weet u. Thomas zei tegen Hem: Heere, wij weten niet waar U heen gaat, en hoe kunnen wij de weg weten? Jezus zei tegen hem: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij.

De verzen in Johannes 14: 2-3 maken duidelijk waar deze Weg heen leidt: naar het huis van de Vader, naar de hemel. Van alle mogelijke bestemmingen is dit toch wel de ultieme plek om naar toe te gaan. De vanzelfsprekende vraag is dan: hoe kom ik er? Het antwoord is één Persoon.

UIT HET LEVEN

Voor de jonge lezers: er was ooit een tijd dat mensen geen navigatiesysteem hadden. Je moest je weg vinden door landkaarten en stratenboeken. Het was de tijd dat ik de navigator was en mij verbeeldde dat ik goed kaart kon lezen. Maar soms ging het mis. Omdat ik niet wilde toegeven, dat ik de verkeerde weg was ingeslagen, duurde het dan lang, veel te lang, voordat ik de vernederende weg terug inzette, terug naar het punt waar ik de verkeerde afslag had genomen. Jezus zegt hier klip en klaar dat er maar één weg naar God de Vader is. Hij is dat zelf! Als je dat eenmaal ontdekt hebt, dan heb je de dure plicht om de mensen om je heen, die de verkeerde weg zijn ingeslagen er op te wijzen, waar de juiste weg is. Elkaar liefhebben begint bij Jezus volgen op die ene smalle weg. Als we dan toch een keer verkeerd gaan, wees dan niet ijdel, zoals ik dat als (te) trotse navigator was. Hoe langer je wacht, des te erger het wordt. Als je nu niet naar je navigatiesysteem luistert en je rijdt verkeerd, dan zegt deze al snel: “probeer om te draaien”. Zo is het ook met ons. De heilige Geest maant ons om terug te keren, naar het punt waar we de verkeerde afslag namen: “keer om” anders gezegd “bekeer je” horen we dan van binnen. Als we iemand anders fout zien gaan, dan laat dat ons niet onberoerd. Dan hebben we elkaar lief, zoals de goede Herder, die op zoek gaat naar het verloren schaap.

UITSPRAAK

“Het christendom is totaal onbelangrijk als het niet waar is, maar als het wel waar is, dan is het oneindig belangrijk. Het enige wat het niet kan zijn is: een beetje belangrijk.” Bron: C. S. Lewis

UITDAGING

Je kent vast wel mensen die de verkeerde afslag in hun leven hebben genomen. Vraag je zelf biddend af wat je kunt doen om ze op de juiste weg te brengen. Een gesprek, een boek, samen iets leuks doen? Wat past het beste bij je en spreekt de ander aan?

Dag 37

Auteur: Paul van der Laan
Dag: woensdag 8 april 2020
Weekthema: Liefhebben als Jezus
Dagthema: Liefhebben door Zijn geboden te houden

UIT DE BIJBEL - Johannes 14: 15 & 23

14:15 Als u Mij liefhebt, neem dan Mijn geboden in acht.

14:23 Als iemand Mij liefheeft, zal hij Mijn woord in acht nemen; en Mijn Vader zal hem liefhebben, en Wij zullen naar hem toe komen en bij hem intrek nemen.

Deze twee teksten uit Johannes hoofdstuk 14 staan in de context van de komst van de Trooster, de heilige Geest, die ons bijstaat om de geboden van Jezus te vervullen.

UIT HET LEVEN

Voor een van de belangrijkste taken in het leven van mensen ontvangen we geen opleiding: opvoeden. Zelf heb ik samen met mijn vrouw twee kinderen mogen opvoeden. Nu mijn kinderen al bijna veertigers zijn en ik meer levenservaring heb, zou ik soms willen, dat ik het over mocht doen. Eén ding zou ik niet veranderen: onvoorwaardelijk van ze houden. Wat prachtig dat in de teksten van vandaag een relatie wordt gelegd tussen “liefhebben” en “geboden in acht nemen”. De grondslag waarom wij ons aan Gods geboden houden is niet respect en zelfs niet gehoorzaamheid, maar liefde. Omdat we van Jezus houden, willen we graag doen wat Hij van ons verlangt. We weten dat Hij altijd het beste met ons voorheeft en dat Hij geen dingen van ons zal vragen, die niet goed voor ons zijn. Daarbij heeft Hij ons de heilige Geest gegeven, die in dit gedeelte Trooster genoemd wordt. In de Griekse grondtekst staat hier *Parakletos*, een woord dat in die tijd “opvoeder” betekent. Deze Trooster heeft als Eeuwige meer ervaring en wijsheid dan wie dan ook. Wij hoeven aan Zijn opvoedkwaliteiten niet te twijfelen. Hij staat alle gelovigen bij (Handelingen 2:17) en zo kunnen wij ook elkaar aanmoedigen om de Weg die wij gaan te blijven volgen en zonder morren, maar uit liefde te doen wat Hij zegt.

UITSPRAAK

“Opvoeding is een kwestie van liefde, geduld en wijsheid. En de laatste twee groeien waar de eerste heerst.”

Bron: Jan Ligthart (Nederlands onderwijzer en schrijver - 1859-1916)

UITDAGING

Denk eens na over wat u als geboden van Jezus beschouwt. De bergrede (Matteüs hoofdstuk 5-7) kan daarbij behulpzaam zijn. Weeg nu of je deze geboden probeert te volgen en zo ja wat je motivatie daarbij is. Volg je de geboden uit liefde? Voorbeeld: Jezus leert ons in Matteüs 6:31-32 dat wij ons geen zorgen moeten maken over materiële zaken, omdat Hij weet wat wij nodig hebben. Hoe is dat bij U?

Dag 38

Auteur: Paul van der Laan
Dag: donderdag 9 april 2020 (Witte donderdag)
Weekthema: Liefhebben als Jezus
Dagthema: Liefhebben door vrucht te dragen

UIT DE BIJBEL - Johannes 15:4

Blijf in Mij, en Ik in u. Zoals de rank geen vrucht kan dragen uit zichzelf, als zij niet in de wijnstok blijft, zo ook u niet, als u niet in Mij blijft.

Heel veel gelijkenissen van Jezus zijn verankerd in de natuur. In de schepping vinden wij veel goddelijke principes terug. Dat is ook hier het geval. In Christus zijn impliceert vrucht dragen en als we met Hem verbonden zijn brengt dat maar één vrucht voort: de vrucht van de heilige Geest.

UIT HET LEVEN

Jantje Appel vond dat hij wel lang genoeg aan de tak had gehangen. Waarom was hij overigens een appel en geen peer? Die waren veel sappiger! “Gekkie” zeiden zijn broertjes en zusjes om hem heen, “je hangt aan een appelboom, dan kun je toch geen peer zijn!”. “Voor mij is het wel mooi zo”, zei Jantje, “ik word een afvallige!” “NEEN, niet doen!”, riep de rest in koor, “je bent nog niet rijp”. Jantje trok zo hard hij kon aan zijn steel, maar hij kon zich niet loswrikken. Toen begon hij hard heen en weer te slingeren; zo hard dat de boom er van ging schudden. “He Jantje, hou je even gedeisd”, zei de boomstam. “Maak er geen knoeiboel van”, schreeuwde Karel van boven. Te laat. Plof, daar viel Jantje. De rest van het verhaal laat zich raden. Een relaas van verderf en ondergang. Zelfs de varkens moesten niets van die onrijpe appel hebben.

De natuur maakt het duidelijk. De vruchten worden bepaald door de stam waar deze uit voort komen. Aan een appelboom appels en vica versa. Aan een wijnstok groeien druiven, die vreugde en verfrissing voortbrengen. Onder de juiste omstandigheden is de groei vanzelfsprekend. Jezus gebruikt dit alom bekende groeiproces om te duiden, dat onze verbondenheid met Hem onwillekeurig de juiste vrucht zal voortbrengen. In Galaten 5:22 wordt deze beschreven als de vrucht van de heilige Geest: liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, zelfbeheersing. Let op: ook in de grondtekst staat “vrucht” in enkelvoud! Alle genoemde aspecten groeien gezamenlijk op, zoals bij de moten van een sinaasappel. Beeldt u eens in, dat we elkaar zegenen met al deze aspecten van de vrucht van de heilige Geest. Zou het koninkrijk Gods dan niet zichtbaar worden onder ons? Laten we elkaar dan zo liefhebben, zoals Jezus dat ons heeft voorgedaan. Als we de juiste Weg zijn ingeslagen (bekering) en doen wat Jezus zegt (discipelschap), dan komt de vrucht vanzelf. Zolang we maar innig met Hem verbonden blijven.

UITSPRAAK

*De palmboom wil maar groeien,
haar takken hemelwaarts,
met uitgespreide armen,
ver weg van al het aards.
De ceder overtreft haar,*

*nóg verder naar het licht,
het is of zij als 't ware,
steeds meer op God zich richt.
De adelaar zweeft hoger,
de warme zon haar doel,
ver boven wind en stormen,
weg van het aards gewoel.
Zo mogen al Gods kinderen,
vruchtbaar leven, fris en groen
en bij 't klimmen van de jaren,
voor de jeugd niet onderdoen.*

Bron: gedicht van Aagje Lingen - www.gedichtensite.nl

UITDAGING

De opdracht is dit keer vooral voor niet-tuinders, zoals ik. Maar iedereen met groene vingers mag hier natuurlijk ook aan meedoen.

Ga eens bewust wat telen, in de tuin of bijvoorbeeld aardbeienplantjes in potten op een balkon of terras. Kun je bij je thuis niet naar buiten, kweek dan een kruidenplantje. Op het internet vind je wel hoe je dit moet doen. Volg de groei bewust en mediterend. Vergelijk dit met jouw eigen geestelijke groei. Je zult zien hoe extra lekker de vruchten of kruiden smaken als het groeiproces is voltooid. Groei ze!

Dag 39

Auteur: Paul van der Laan
Dag: vrijdag 10 april 2020 (Goede vrijdag)
Weekthema: Liefhebben als Jezus
Dagthema: Liefhebben door je leven te geven

UIT DE BIJBEL - Johannes 15: 12-13

Dit is Mijn gebod: dat u elkaar liefhebt, zoals Ik u liefgehad heb. Niemand heeft een grotere liefde dan deze, namelijk dat iemand zijn leven geeft voor zijn vrienden.

Jezus definieert Zijn nieuwe gebod in deze verzen heel specifiek en legt de lat schijnbaar onmogelijk hoog. Het meest kostbare, dat wij bezitten is ons eigen leven. Als wij elkaar werkelijk liefhebben, zoals Jezus dat ons heeft voorgedaan, dan kan dat zelfs impliceren, dat wij bereid zijn om ons leven voor de ander op te offeren.

UIT HET LEVEN

Alfred Vanderbilt was een rijkeluiszoon. Zijn vader Cornelis Vanderbilt liet hem een bedrag na, dat tegenwoordig te vergelijken is met 135 miljoen Euro. In mei 1915 voer hij met het schip Lusitania van New York naar Engeland. Het schip werd geraakt door een torpedo van een Duitse onderzeeër en begon te zinken. Alfred Vanderbilt gaf het reddingsvest, dat hij als eersteklas passagier had ontvangen, weg en probeerde daarna zo veel mogelijk kinderen op de reddingsboten te krijgen. Hij had vrij eenvoudig zijn eigen hachje kunnen redden, maar hij koos er voor om zo veel mogelijk anderen te redden.

Terwijl hij hier mee bezig was, ging de Lustania ten onder. Zijn lichaam is nooit terug gevonden. Een journalist van de New York Times beschreef zijn daden als onbeschrijfelijk heldhaftig. Het leven dat hij leidde was allesbehalve voorbeeldig, maar toen het er op aan kwam toonde hij zijn opofferingsgezindheid. Zelfs in de natuur komt dit voor. Als er een indringer bij een kolonie in de buurt komt, vallen de bijen aan door diegene te steken. Helaas is zo'n steek bij de bij zelf fataal, hij verliest namelijk zijn angel en sterft. Maar door het verjagen van de indringer, leidt het offer van de bij tot bescherming van de kolonie. Hoewel het onze burgerplicht is om mensen die in levensgevaar zijn te helpen (Wetboek van Strafrecht, Artikel 450), blijkt lang niet iedereen bereid te zijn zijn of haar leven voor de ander in de waagschaal te leggen. Op deze Goede Vrijdag staan wij er extra bij stil, dat Jezus Christus dit wel voor ons heeft gedaan.

UITSPRAAK

“Het leven is nooit klein, nooit laag, zolang het nog vol is van daden van vrijwillige zelfverzaking, van moed en zelfopoffering.”

Bron: A.S.C. Wallis i.e. Adèle S.C. Opzoomer (Nederlandse schrijfster 1857-1925)

UITDAGING

Neem om 15:00 uur vandaag een kwartier voor God. Mediteer over de kruisdood van Jezus en wat Zijn offer voor jou betekent. Komt 15:00 uur niet uit? Reserveer dan een ander gedeelte van de dag hiervoor.

Dag 40

Auteur: Paul van der Laan
Dag: zaterdag 11 april 2020 (Stille zaterdag)
Weekthema: Liefhebben als Jezus
Dagthema: Liefhebben door één te zijn

UIT DE BIJBEL - Johannes 17:22-23

En Ik heb hun de heerlijkheid gegeven die U Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn, zoals Wij Eén zijn; Ik in hen, en U in Mij, opdat zij volmaakt één zijn en opdat de wereld erkent dat U Mij gezonden hebt en hen liefgehad hebt, zoals U Mij hebt liefgehad.

In dit zogenaamde hogepriesterlijke gebed van Jezus wordt benadrukt hoe essentieel eenheid onder christenen is. Door het verzoenend sterven van Christus is de oorspronkelijke eenheid met onze Schepper hersteld. Dat verbindt ons met elkaar en met de drie-enige God.

UIT HET LEVEN (verhaal van Leo Tolstoy uit 1885)

Een bisschop reist op een vissersboot naar het Solovétsk-klooster. Tijdens de reis hoort de bisschop over drie oude kluizenaars die op dit eiland wonen op zoek naar 'redding voor hun ziel'. De bisschop deelt de kapitein vervolgens mee dat hij het eiland wil bezoeken. De kapitein probeert hem te ontmoedigen door te zeggen: 'die oude mannen zijn de moeite niet waard. Ik heb horen zeggen dat het dwaze oude kerels zijn die niets begrijpen en nooit een woord spreken.' De bisschop staat erop en de kapitein stuurt het schip naar het eiland. De bisschop vertrekt vervolgens in een roeiboot. Eenmaal aan wal ontmoet hij de drie kluizenaars. De bisschop deelt de kluizenaars mee dat hij van hen heeft gehoord en van hun zoektocht naar redding. Hij vraagt hoe zij redding zoeken en hoe zij God dienen, maar de kluizenaars zeggen dat zij ook niet weten hoe en dat zij slechts eenvoudig het volgende gebed bidden: "U bent drie, wij zijn drie, ontferm u over ons." De bisschop legt uit dat ze wel een beetje kennis hebben, maar nog niet op de juiste manier bidden. Hij onderwijst hen over de incarnatie en de leer van de Drie-eenheid en probeert hen het "Onze Vader" te leren. De eenvoudige kluizenaars kunnen de woorden echter niet onthouden. Zij oefenen het "Onze Vader" tot laat in de nacht, door het telkens te herhalen. Nadat hij ervan overtuigd is dat ze het "Onze Vader" kunnen opzeggen, vertrekt de bisschop van het eiland en dringt er bij de kluizenaars op aan om voortaan te bidden zoals hij ze heeft geleerd. De bisschop keert terug naar de vissersboot en vervolgt zijn reis. Aan boord merkt de bisschop dat hun schip wordt gevolgd. Eerst denkt hij dat er een boot achter hen aankomt, maar hij beseft al snel dat de drie kluizenaars over het wateroppervlak rennen alsof het droog land is. De kluizenaars halen het vaartuig in. De kapitein stopt de boot en de kluizenaars zeggen tegen de bisschop: "Dienaar van God, we zijn het gebed vergeten. Zolang we het bleven herhalen, herinnerden we ons het, maar toen we hiermee stopten, raakten we de woorden kwijt. We kunnen ons er niets meer van herinneren. Leer het ons nog eens, alstublieft". De bisschop antwoordt de kluizenaars hevig ontdaan: "Mannen van God, ga voort met Uw eigen gebed. Het is niet aan mij om u te onderwijzen. Bidt voor ons zondaars en bidt ook voor mij." Hierna draaiden de kluizenaars zich om en liepen terug naar hun eiland.

UITSPRAAK

“Respect heeft de lege plaats ingenomen, waar liefde had moeten zijn.”

Bron: Leo Tolstoy in zijn roman “Anna Karenina”.

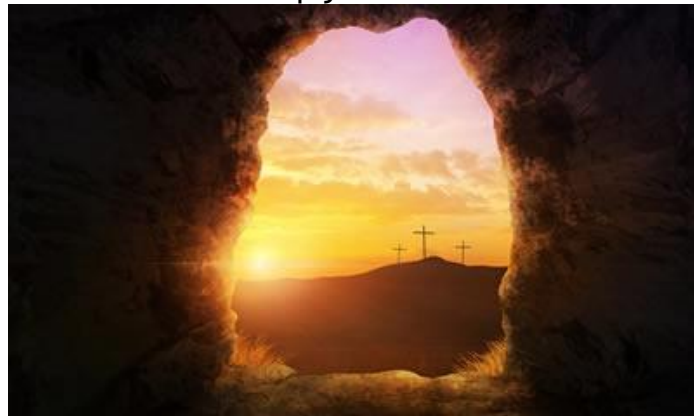
UITDAGING

Maak eens twee kolommen. Noem de ene kolom “Wat verdeelt” en de andere kolom “Wat brengt bijeen”. Schrijf in elke kolom een aantal toepasselijke trefwoorden, zonder hier al te lang over na te denken.

Wat is op jouw leven van toepassing?

PAASBONUS

Morgen - zondag 12 april 2020 - vieren wij Pasen en gedenken wij dat Jezus uit de dood is opgestaan. Prachtige muziekstukken zoals de Matthäus-Passion van Bach sluiten het passieverhaal af met het sterven en de begrafenis van Jezus Christus, maar Goede Vrijdag en Pasen zijn onlosmakelijk verbonden. Zonder Pasen geen opstanding en geen leven na ons aards sterven. Een lied die de twee-eenheid van Goede Vrijdag en Pasen prachtig verwoord is het lied van Kari Jobe, in het Nederlands vertaald als “In eeuwigheid” (Opwekkingsliederen 799). Beluister de onderstaande video en laat de tekst op je inwerken.

Ctrl + Klik op de foto of op: <https://youtu.be/o3prYTszlOc>

Oorspr. titel: Forever (We sing Hallelujah) Tekst en muziek: Brian Johnson / Kari Jobe / Jenn Johnson / Gabriel Wilson / Joel Taylor / Christa Black Gifford Ned.
tekst: Harold ten Cate

Namens Gabriël Financiële Bescherming en Stichting Encour wens ik u een gezegende en betekenisvolle viering van het Paasfeest!